Opłata pocztowa opłacona ryczałtem.

Rok IX. Zakopane, sobota, 1 marca 1930 r. Nr. 9.

ZAKOPANE

Organ Związku Przyjaciół Zakopanego

Cena 50 groszy

Z LISTĄ GOŚCI

Przedpłata kwartalna 4 zł

NAKRYCIA STOŁOWE
Alpakowe i Platerowe
FABRYKI
Bracia Henneberg
w Warszawie
dostarcza po cenach fabrycznych
SKŁADNICA TOWAROWA
WŁAŚCICIELI HOTELI,
PENSJONATÓW
i
RESTAURACYJ
w Zakopanem
Witkiewicza 1 Telefon 308

Najefektowniejszym punktem programów balów, zabaw, festynów i uroczystości są
efekty świetlne
a z tych najnowocześniejsze
ognie sztuczne
Polskich Zakładów Pirotechnicznych
„SIRIUS"
w POZNANIU
Biuro sprzedaży: WARSZAWA, Sienna 19.
Skład główny na powiat nowotarski:
Składnica Towarowa Gremjum Właścicieli Hoteli i Pensjonatów
Zakopane, ul. Witkiewicza 1. — Tel. 308.
Dla sklepów i składnic ceny fabryczne.

„Morskie Oko"
Restauracja, cukiernia, kawiarnia
pod nowym zarządem
ZAKOPANE — ul. Krupówki.
Śniadania — Obiady — Kolacje — Największa w Zakopanem Czytelnia — Gry towarzyskie — Codzienne popołudniowe i wieczorne
DANCINGI.
Znakomita orkiestra Wielkopolan
IHM-JAZZ
Codziennie 12 w południe
— DANCING SPORTOWY —

Każda mądra głowa — pije
Cognac Meukow'a
Jan Hertzberg, Repr.
Foksal 17 — Warszawa.

JÓZEF DIEHL.

Przed dziesięciu laty.

Zapowiedź plebiscytu na Spiszu i Orawie.

(Dokończenie.)[1])

Zdałem sprawę z naszej podróży ustnie w Cieszynie i w Nowym Targu, nadto zaś w piśmie następującem:

II.

Cieszyn, dnia 20 lutego 1920.

Do Prezydjum Rady Ministrów w Warszawie.

Z polecenia delegata Rządu Polskiego, pana posła Zamorskiego, odbyłem z Międzynarodową Podkomisją Plebiscytową podróż informacyjną po Spiszu i Orawie, która trwała 11 dni.

Dnia 8 lutego r. b. wieczorem przybyliśmy do Starej Wsi, gdzie oczekiwał nas przedstawiciel rządu czesko-słowackiego, ks. wikary kapitulny, Marjan Blaha.

Dnia 12 t. m. byliśmy w 14 wsiach powiatu Starowiejskiego i dwóch — powiatu Kieżmarskiego, tj. w Jaworzynie i Zdziarze. Na gminę ostatnio wymienioną zwracam osobno uwagę, udało mi się bowiem przekonać na miejscu Podkomisję, że wieś ta leży po północno-wschodniej stronie wododziału Dunajca i Popradu, przeto według ustępu I-go postanowienia głównych mocarstw sprzymierzonych i stowarzyszonych z dnia 27 września roku 1919, ma wziąć udział w plebiscycie.

Przez Liptów udaliśmy się następnie na Orawę. W dniach od 15-go do 17-go t. m. byliśmy tam w trzynastu gminach powiatu Namiestowskiego i Trzciańskiego.

Z powodu zasp śnieżnych nie mogliśmy zwiedzić dalszych wsi, które mają wziąć udział w plebiscycie spisko-orawskim.

Nastrój i zachowanie się ludności wobec przyjazdu Podkomisji charakteryzuje naogół trafnie komunikat biura prasowego Głównego Komitetu plebiscytowego w Nowym Targu, znany z telegramu PAT., umieszczonego w prawie wszystkich dziennikach stołeczn. dnia 19 lub 20 bm. — wypadnie mi przeto dodać jeszcze parę spostrzeżeń i uwag o akcji plebiscytowej czeskiej, o członkach Międzynarodowej Podkomisji i raporcie jednego z nich.

Akcją czeską kieruje ks. Marjan Blaha, pełniący obowiązki biskupa w Spiskiej Kapitule, tj. w diecezji, w skład której wchodzi Spisz, Liptów i Orawa. Ks. Blaha nadużywa widocznie swojej władzy kościelnej wobec proboszczów, Słowaków, przeważnie jeszcze nie odmadziaryzowanych, a na lud, b. pobożny w tych stronach, wpływa także niewątpliwie w duchu czechofilskim; podczas podróży naszej z trudem jeno hamował swoją zawziętość agitatorską. Wszystkie organa administracyjne, cywilne i wojskowe, podlegają mu, jako przewodniczącemu głównego Komitetu plebiscytowego, jeśli nie formalnie, to faktycznie; stwierdziłem to podczas podróży kilka razy. Z tego, co nam wiadomo skądinąd i na podstawie spostrzeżeń z ostatniej podróży po Spiszu i Orawie, przypuszczam, że ks. Blaha, bardzo poważny i zawzięty nasz przewodnik, jest raczej narzędziem rządu czeskiego, niż patrjotą słowackim.

Członkowie Międzynarodowej Podkomisji zachowywali się podczas całej podróży bezstronnie.

Mr. John Maurice Pearson, Anglik, jest doświadczonym administratorem i dyplomatą i on właściwie kierował dotychczas i kierować ma nadal pracami Podkomisji Spisko-Orawskiej.

Francuski kapitan Bernard de la Forest-Divonne bierze po raz pierwszy udział w pracy dyplomatycznej, jest jednak zupełnie poprawny. Na początku podróży wyczuł bardzo przenikliwie nezadowolenie moje z tego, że to ks. Blaha przedstawiał Podkomisję ludowi spiskiemu, a nadto w tonie bardzo nieodpowiednim; zanim miałem sposobność zwrócić na to uwagę, zarządził sam, że od Podkomisji przemawiać będzie tylko porucznik Fuscien Dominois, tłumacz czeski z delegacji francuskiej, a ja i ks. Blaha tylko w razie niezrozumienia będziemy uzupełniali jego przemówienia lub przekłady.

Porucznik włski Giulio Longo, członek dawnej Komisji, miał tylko wyszukać pomieszczenia dla bataljonu włoskiego, mającego zająć Spisz i Orawę.

P. Dominois jest to literat, czy publicysta francuski, platoniczny, jak przypuszczam, przyjaciel Czechów, mówiący po czesku i znający trochę język słowacki i polski. Zachowywał się również poprawnie, wysłanie jednak tylko tłumacza czeskiego z Pokomisją było błędem lub choćby tylko przeoczeniem dyplomatycznem i w wystąpieniu Rządu polskiego przeciw Prezydjum Międzynarodowej Komisji Cieszyńskiej może być wygrane, jako szczegół dalszy jego stronniczości.

Udało się nam uzyskać odpis poufnego raportu p. Pearsona do przewodniczącego Delegacji angielskiej. Raport — rzeczowy i bezstronny. P. Pearson proponuje zachowanie form administracji węgierskiej, co i naszem jest życzeniem, z starostami (starszy ślużny, Oberstuhlrichter, sous-préfet) na czele powiatów i notarami na czele kilku gmin. Ponieważ posiadamy także spis wszystkich notarów i wójtów (rychtarów), przeto po sprawdzeniu, którzy z nich pełnią służbę od roku 1914 do 1918-go, a którzy są mianowani przez Czechów i jak się zachowują wobec Polaków — będziemy mogli postawić odpowiednie żądania co do ich usunięcia lub kontroli.

P. Pearson domaga się stałego współpracownictwa w Podkomisji por. Dominois, przeciw czemu musimy jednak wystąpić, ponieważ jako entuzjastyczny czechofil i były oficer łącznikowy w sztabie wojsk czeskich w Preszburgu, nie może być bezstronny.

Co do siedziby Podkomisji, p. Pearson proponuje Jaworzynę ze względu na wygodne pomieszczenie członków Podkomisji i biur w tamt. pałacu myśliwskim ks. Hohenlohego. Niezależnie od tego Podkomisja obejrzała kilka domów w Jabłonce, która ze względów komunikacyjnych byłaby najodpowiedniejsza.

O tem, aby siedzibą Podkomisji było Zakopane, niema już mowy, zwłaszcza, że niezgrabny delegat Min. Spr. Zagr. zamiast czekać w Warszawie na decyzje co do tego, przyjechał zawcześnie, wizytami oficjalnemi i za wielką pieczątką swoją ujawnił nasze zamiary. O utworzeniu delegatury Min. Spr. Zagr. w Zakopanem i przyjeździe p. Ładosia dowiedzieli się

[1]) Patrz numer poprzedni.

Czesi i zawiadomili o tem Międzynarodową Podkomisję.

Inne wiadomości i uwagi, dotyczące agitacji, zakomunikowałem drowi Goetlowi, przewodniczącemu Głównego Komitetu plebiscytowego w Nowym Targu. *Józef Diehl*, wł. r.

Wspomniany komunikat prasowy, ułożony przez ówczesnego redaktora „Gazety Podhalańskiej", p. Juljusza Zborowskiego na podstawie wiadomości, otrzymanych z terenu plebiscytowego m. in. od pomocnika mojego szofera, studenta Politechniki i oficera W. P., którego nazwiska dziś nie pamiętam — brzmiało tak:

III.

„Nowy Targ, 18 lutego. (PAT.) Biuro prasowe głównego Komitetu plebiscytowego komunikuje:

Międzynarodowa Podkomisja odbyła od 18-go do 16-go lutego dalszy ciąg podróży informacyjnej po Spiszu i Orawie w towarzystwie przedstawiciela delegacji polskiej w Cieszynie — dra Józefa Diehla, oraz reprezentanta rządu czesko-słowackiego — ks. Marjana Blahy. Podróż odbywała się automobilem przy pięknej przeważnie pogodzie. Przedstawiciele Ententy zatrzymywali się w szeregu miejscowości Spisza, leżących przy drodze między Starą Wsią a Białką Spiską.

Ludność polska zachowywała się wobec przejeżdżających biernie, obawiając się terroru ze strony coraz liczniej ściąganej przez Czechów żandarmerji na tereny plebiscytowe, nie taiła jednak zadowolenia z powodu bliskiego usunięcia wojsk czeskich. W wielu miejscowościach oczekiwały Podkomisję, przygotowane przez czeskie władze delegacje, które zapewniały o dobrych stosunkach miejscowej ludności z okupantami. O wartości tych delegacji świadczyć może to, że notorycznie składały się one z naczelników gmin, narzuconych przez Czechów, nauczycieli, przysłanych z Czech, oraz z żandarmerji. Charakterystyczny wypadek zaszedł przy takiem powitaniu w miejscowości Łapsy, której wójt, wydelegowany przez Czechów dla złożenia swych wiernopoddańczych zapewnień, prosił Podkomisję, aby wojska koalicyjne nie rekwirowały tak bardzo, jak czeskie.

Od Białki Spiskiej przez powiat kiezmarski, gdzie Polacy domagali się plebiscytu, podróż odbywała się w bardzo szybkiem tempie z chwilowym tylko postojem w Keżmarku. Władzom czeskim zależało widocznie na tem, aby Podkomisja nie zetknęła się z tamtejszą ludnością (polską i niemiecką), jaknajgorzej usposobioną względem obecnych okupantów. Przez Lewoczę udano się do Kapituły Spiskiej. Dalszą część drogi odbyli reprezentanci Koalicji przez Liptów na Orawę, gdzie również wstępowali do leżących po drodze miejscowości.

Przez Trzcianę pojechała Podkomisja do Jabłonki, gdzie odbywał się wielki wiec, zorganizowany przez uwolnioną w tych dniach z aresztu czeskiego pannę Józefę Machayównę. W zebraniu brały udział tysiące górali z Jabłonki i kilkunastu okolicznych wsi. Ludność zachodniej części Orawy, bez porównania odważniejsza od spiskiej i oddawna sprawiająca Czechom niemało kłopotu, okrzykami radości witała wysłanników koalicji, jako oswobodzicieli z pod czeskiego jarzma. Olbrzymi łuk triumfalny z napisem polskim, zasypywanie jadących świeżemi kwiatami, wszystko to świadczyło wymownie o uczuciach tego twardego ludu, który podczas niebywałych prześladowań za swą polskość powoływał się stale na złożone Polsce w listopadzie 1918 roku ślubowanie.

Delegat polski — dr Diehl był witany wprost entuzjastycznie. Uroczystość ta wywarła na członkach Podkomisji wielkie wrażenie. Zgłosili się również w Jabłonce do reprezentantów koalicji przedstawiciele gminy Chyżnego, umyślnie wysłani przez mieszkańców dla zaprotestowania przeciwko samowolnemu zachowaniu się czesko-słowackiego wójta, który dzień przedtem zapewnił Podkomisję, iż ludność Chyżnego nie życzy sobie plebiscytu i chce być połączona z Czechami.

W ostatniej nadgranicznej wiosce Piekielniku wystąpiła delegacja wiejska, stwierdzająca, że Piekielnik chce należeć do Polski. W tej miejscowości zapewne pod wpływem szybko rozszerzających się wiadomości, iż komisja słucha cierpliwie licznych zażaleń na Czechów, delegacja przedstawiła otwarcie swoje bolączki, wznosząc okrzyki na cześć koalicji.

Z Piekielnika przyjechała Podkomisja 16 lutego przez Czarny Dunajec do Zakopanego, celem odbycia dalszej podróży na Orawę. W Zakopanem podejmowano gościnnie przedstawicieli koalicji, przyczem dr Diehl wygłosił na jej cześć przemówienie, stwierdzając, że w czasie objazdu delegacja zachowała się z zupełną bezstronnością i podkreślając, że społeczeństwo polskie oczekuje nadal podobnego postępowania z jej strony.

Dnia 17 lutego wyruszyła Podkomisja w dalszą drogę przez Nowy Targ, Czarny Dunajec i Jabłonkę do dalszych miejscowości na Orawie, skąd przez powiat czadecki ma powrócić do Cieszyna."

Część wrażeń osobistych z tych dni opowiedziałem p. Władysławowi Zabawskiemu, ówczesnemu redaktorowi „Dziennika Cieszyńskiego" i korespondentowi „Kurjera Warszawskiego", który, jeśli się nie mylę, umieścił wywiad ze mną w obu pismach.

Nie powiedziałem wtedy nikomu o najsilniejszem wzruszeniu, kiedy w Jabłonce wiec Orawiaków witał mnie serdecznie okrzykami: „Niech żyje Polska! Niech żyje nasz pan!"[2]). Byłem szczęśliwy i bardzo wdzięczny śp. Janowi Bednarskiemu, Kazimierzowi Przerwie-Tetmajerowi[3]) i Józefie Machayównie — za jeden z najpiękniejszych dni w życiu, za to, że w oczach od wieków zapomnianego, lecz wiernego Polsce ludu kresowego, byłem przez chwilę przedstawicielem Ojczyzny.

Pamiętam, jak po drodze do kościoła, dokąd nas tłum odprowadzał, kap. de la Forest Divonne rzekł do mnie o p. Machayównie: „To prawdziwa Joanna d'Arc orawska".

Po powrocie do Cieszyna otrzymałem następujący telegram:

[2]) Wyraz ostatni oznaczał: przedstawiciel.
[3]) Obaj wybrali mnie na placówkę cieszyńską.

IV.

Dr Diehl, Cieszyn, Hotel pod Jeleniem. — Z Nowego Targu, jusgram, 20. 2 — 12:

Przy aparacie dr Goetel, Nowy Targ:

Porucznik Romaniszyn z Paryża przypomina nam, że komisja graniczna czesko-polska w Raciborskiem obrała za siedzibę komisji Opawę, a więc miasto leżące na terytorjum czeskiem, mimo, że za Raciborzem przemawiało położenie, komunikacja, materjały dowodowe na miejscu itd. Wobec tego skrupuły co do Zakopanego na siedzibę subkomisji spisko-orawskiej, jako leżącego przed terenem plebiscytowym nie są tak głęboko uzasadnione. Kopję pisma odnośnego por. Romaniszyna przesyłamy, są tam również szczegóły do rozlokowania wojska.

W sprawie kurjera wyjaśniam, że list odszedł zaraz 16-go o godz. 12-tej w nocy kurjerem wojskowym do Cieszyna. Kurjer ten z listem tym wrócił 17-go rano, ponieważ nie znalazł połączenia w Suchej do Cieszyna. Wobec tego wysłaliśmy drugiego kurjera 17-go wieczorem z dokładną instrukcją, tak, że miał on obowiązek oddać list w Cieszynie najdalej 18-go w południe. Tymczasem, jak dowiadujemy się z telegramu Pana Doktora, przyjechał do Cieszyna dopiero 19-go o północy. Jest to jaskrawe nadużycie, które zostanie ukarane. List z wyjaśnieniem przeszlę do kap. Divonne. Wyjaśniam Panu Doktorowi dodatkowo, że wina jest tu po stronie brygady, która na kurjerów przydziela nieinteligentnych ludzi. Odtąd będziemy wysyłali do Cieszyna z korespondencją misji wyłącznie podoficera lub członka naszego biura, tak, że w ramach istniejących połączeń kolejowych gwarantuję za należytą dostawę.

Dr Goetel.

Oto są dzieje pierwszego (i ostatniego) kurjera dyplomatycznego z Nowego Targu. Przed podróżą prosiłem kogo należało, aby ważne obowiązki poruczać oficerom. Prośba moja wydała się wnioskiem obraźliwym, choć tłumaczyłem, że w Europie służba tego rodzaju uchodzi za zaszczyt i wyróżnienie.

Korespondencję urzędową i osobistą Podkomisji wozili później do Cieszyna Czesi, nie bez korzyści dla swego wywiadu — aż do zajęcia Spisza i Orawy przez oddział wojska francuskiego pod koniec marca r. 1920.

Zakopane, 17 lutego 1930.

P. S. W komunikacie Biura prasowego Komitetu nowotarskiego, który cytuję według „Gazety Warszawskiej" (nr. 49, z d. 19 lutego, roku 1920, str. 4), zdanie pierwsze winno brzmieć tak: „Międzynarodowa Podkomisja odbyła od 8 do 16 lutego podróż informacyjną" i t. d. Dalszy jej ciąg odbywał się po krótkiej przerwie w Zakopanem od dnia 17 t. m., co zresztą wynika z ustępu ostatniego komunikatu.

O podróży naszej pisał m. in. redaktor krakowskiego „Czasu", p. Antoni Beaupré w artykule p. t. „Przed plebiscytem na Spiszu i Orawie" (nr. 63, z d. 13 marca, r. 1920, str. 1 i 2). Wspomniał w nim także o Zakopanem, „...które miało być nawet w przyszłości siedzibą komitetu koalicyjnego. Musiano jednak tej myśli zanie-

Nieporozumienie.

(Ze wspomnień o przyjaciółce.)

Marzeniem jej było zostać wielką artystką. Na wsi, w której się urodziła i mieszkała, poczta przynosiła wieści z dalekiego świata. Siadywała wtedy w ogrodzie, zamyślona, patrząc na drogę — było jej bezbrzeżnie smutno.

Uczono ją gospodarstwa i pieczenia ciastek. Przez okno otwarte dochodziły śpiewy dziewcząt wiejskich, muchy brzęczały gromadnie, a czasem wpadały przerażające szerszenie. Kazano jej przezwyciężać lenistwo, gdy słaniała się blednąc, aż późną jesienią przyszła błogosławiona choroba. Wywieziono ją do Zakopanego. Nie widziała nigdy nic poza wsią rodzinną i marzyła o innem pięknie. Gdy pociąg dojeżdżał do stacji, biło jej serce gwałtownie.

— To tylko to? — wyszeptała do brata. Było to jednak nieporozumienie.

Przez mglisty dzień zasłonięte słońce stopiło różnice białym śnieżnym całunem. Tam na wsi były drzewa też oszronione i dalekie przestrzenie.

Potem na widok Tatr poczuła budzące się nowe zjawiska duszy, od smreków szły do niej ciche słowa. Nim położono ją do łóżka na długie miesiące, słuchała mowy gór; lecz nigdy nie zdobyła się na moc zbliżenia — nieprzejednane, potężne patrzyły na nią zimne skalne szczyty.

W małem sanatorjum wśród drzew poznała ludzi. Mówili jej: — Jesteś słabem dzieckiem i musisz myśleć o swej chorobie. Na to, by stworzyć coś w życiu, trzeba mieć siły, ty ich nigdy nie zdobędziesz.

Zrozumiała wtedy, że wszystko jej będzie odjęte i chciała umrzeć. Śmierć nie przyszła jednak tak prędko; trzeba było długie dnie i miesiące patrzeć na płynące życie. Wśród gór i smreków powstał jej sen o życiu, ten, który się nie ziszcza i sen o sławie, która przychodzi niespodzianie, ale to wszystko nie było rzeczywiste. Dlatego między ludźmi a nią utworzył się z czasem mur — została sama.

Dnie płynęły dalej i życie szło obok. Senne widziadła miast olbrzymich, szum morza, na żwirze odciśnięte stopy pod palmami, a wszędzie wielka samotność.

Ktoś kiedyś powiedział jej o miłości i odszedł. Przychodziły tylko listy z oddali, listy długie, cudowne. Czytała je zamyślona.

I to przeszło.

Wtedy zrozumiała, że jest niepotrzebna, ale było to tylko nieporozumienie. Trzeba było jeszcze cierpieć.

I znowu pędził pociąg. Mijał błyskawicznie miasta, chaty, strumienie i lasy zadumane. Czasem w noc, w świetle oślepiających latarń, z wagonów sypialnych wynurzała się sylwetka jakby znana, zajaśniały oczy kogoś może bliskiego i straconego na zawsze w kurzawie iskier lokomotywy i czarnej nocy.

Zakopane — początek i kres wędrówki. Ileż istnień przytuliła jałowa górska ziemia, ile serc ukoiła, biorąc w swe posiadanie tajemnice dusz słabych. Ona jedna zna prawdę tych, których życie było małem nieporozumieniem.

E. U. G.

chać, poczęści z powodu nieostrożności, popełnionej przez jednego „dyplomatę z domowem wychowaniem“, po części z powodu gwałtownej opozycji ze strony Czechów“.

J. D.

KLUB FRANCUSKI W ZAKOPANEM.

Do bibljoteki nadeszły

nowe książki

Na finishu.

Finishujemy... W sobotę i niedzielę (1 i 2 marca) odbędzie się ostatni objęty programem Komitetu Imprez Sportowych w bieżącym sezonie zimowym — międzynarodowy wyścig motocyklowy. Być może, że prezydjum nie spocznie jeszcze na zasłużonych laurach — być może, że jeszcze kilkakrotnie w ciągu marca ożywią się stadjony komitetu — będą to już jednak imprezy mniejsze, o charakterze lokalnym i programem, tak skrupulatnie ułożonym w jesieni, a tak również skrupulatnie wykonanym w całości w ciągu sezonu zimowego, nie objęte. Jaki będzie ostateczny bilans, pokaże się za parę tygodni — po szczegółowem zestawieniu rachunków.

Nie o tem jednak chcemy teraz pisać. Dziś pozwolimy sobie, nie wiedząc już po raz który, przypomnieć wszystkim ich obowiązek wobec samych siebie i wobec Komitetu. Jak powszechnie wiadomo, Komitet przystępując do pracy organizacyjnej, ułożył sobie z góry program prac i dostosował do tego programu preliminarz budżetowy. Gdy przyjdzie czas na zdanie rachunków — będzie musiał wykazać równocześnie, czy społeczeństwo zakopiańskie, zobowiązane do świadczeń na cele Komitetu, wywiązało się należycie z obowiązku.

Każdy budżet aby był realnym, musi być w całości wykonany. Tymczasem w rachunkach Komitetu po stronie przychodów brak jeszcze paru pozycyj i te pozycje muszą być pokryte. Komitet przystępując do dzieła wstawił po stronie przychodów sumy, które, aby związać koniec z końcem, muszą do kasy jego wpłynąć. Przyznać musimy, że jakkolwiek pewne konta różnych subwencyj, czy udziałów, różnych stowarzyszeń czy zrzeszeń, są już w dużej mierze wypełnione sumami, na konto ich wpłaconemi — to istnieją jeszcze konta — zupełnie niezapisane. Do takich kont, należą w pierwszym rzędzie konta panów lekarzy i adwokatów. Pierwsi dali na pięćdziesięciu kilku panów lekarzy dotychczas tylko 500 zł, drudzy jak dotychczas nic...

A to źle — bardzo źle — bo od kogóż, jak nie od szczytów naszego społeczeństwa mógł się był Komitet spodziewać jaknajwybitniejszego poparcia? Sprawa ignorowania poczynań Komitetu przez te grupy jest dla Prezydjum tegoż niezwykle przykrą i bolesną. Pomijając już, że brak wpływu z tych źródeł, może przyczynić się do nierealności budżetu — tembardziej, że i inne konta nie zostały jeszcze w zupełności pokryte — to sam fakt „bojkotu“ poczynań Komitetu przez panów adwokatów należy na tem miejscu podkreślić i napiętnować.

Nie tracimy jednak nadziei, że teraz, kiedy Komitet wykazał namacalnie, że pracować potrafi i, że jego, dawane w jesieni przyrzeczenia, nie były pustemi słowami — stosunek panów lekarzy i adwokatów ulegnie zasadniczej zmianie i preliminowane przez Komitet sumy wpłyną do kasy w najbliższym czasie. Nie chce się nam bowiem wierzyć, aby, gdy wszyscy, tu na miejscu, a i w całej Polsce, uznali wartość pracy Komitetu, jedynie u tych sfer tego uznania i poparcia Komitet nie znalazł.

St. Laudyn-Chrzanowska.

Pierwszy Wszechsłowiański Zjazd Kobiet w Pradze.

Zapowiedziany i przygotowany z nakładem dużej pracy Wszechsłowiański Zjazd Kobiet odbył się uroczyście w dniach 3, 4, 5 lutego w stolicy Czechosłowacji, w którym istotnie cała stolica udział wzięła, serdeczny a żywy. Być może ta atmosfera ciepła, swojska, pełna radości i uśmiechów stała się największym czynnikiem Zjazdu, gdyż łagodziła wszystkie ostrzejsze kontury, ciepłem obejmowała uczestniczki, uczyła realnie braterstwo dobrej woli i zrozumienia wzajemnego. Świetnym wstępem do tego święta słowiańskiego była wspaniała „Besieda“, czyli bal narodowy, który się odbył w dniu 3 lutego w największej sali Pragi, w Lucernie. Gdy przy dźwiękach marsza ruszyły w pochodzie niezliczone, barwne szeregi odmian narodowych Słowian w swych malowniczych strojach stylowych miało się wrażenie jakiegoś zjawiska, legendy żywej, dziejowej pieśni, jakby wskrzeszonej. Tłumy publiczności, przeważnie też w kostjumach, zapełniały loże, galerje, tłoczyły się wzruszone, radośne. Przedstawicielstwo francuskie, polskie, włoskie, jugosłowiańskie i loża prezydenta były urzędowo zapełnione. Następowały z kolei popisy tańców zbiorowych każdego narodu słowiańskiego, bardzo udatne, oklaskiwane gorąco, brakowało jedynie rażąco strojów polskich, występu tanecznego w naszych przepięknych tańcach, bez konkurencji. Polonja polska dość liczna w Pradze jest podzielona, jak to u nas zwykle, stąd tarcia i nieobecność Polski w popisie Słowian. Loża jednak przeznaczona dla delegatek Słowiańszczyzny miała na honorowem miejscu trzy przedstawicielki polskie, więc dwie panie-delegatki Warszawy: p. H. Hubicką i p. J. Grudzińską, obok piszącej te słowa. Świetna zabawa dała też poważny zysk materjalny na duże potrzeby Zjazdu.

Otwarcie Zjazdu urzędowe nastąpiło nazajutrz w imponującej historycznej sali ratusza miasta, gdzie po raz pierwszy na wysokiem wzniesieniu zasiadło prezydjum Zjazdu Kobiet Słow. Przewodnicząca i właściwa twórczyni Zjazdu p. Smolarzowa-Čapkowa i dwie wice-przewodniczące Zjazdu — Polka i Jugosłowianka p. Prodanowicz, dalej delegatki wszystkie obecne na zjeździe. Salę wypełniała elita umysłowa Pragi, która słuchała znamiennych wynurzeń mówców. Dostojnicy miasta mieli pierwszy głos, witając gości słowiańskich, podnosząc wagę inicjatywy kobiet, wielką, dziejową przyszłość idei słowiańskiego zespolenia, która wzywa do solidarności i braterstwa. Następnie powołana została do głosu pisząca; w przemówieniu swem starałam się zobrazować rozwój idei słowiańskiej wogóle, podniesienie jej przez wieszczów i filozofów polskich, akcję królów polskich na dobro Słowiańszczyzny, oraz treść posłannictwa Słowian, dziś wyzwolonych — na rzecz ich wkładu w dzieje ludzkości, zaś w tem doniosły udział i obowiązek kobiet słowiańskich wogóle. Przemówienie to jest przełożone na język czeski i ma być wydane w ulotce oddzielnej do rozpowszechnienia. Delegatka p. H. Hubicka mówiła o pracach polskich kobiet po wojnie, o działalności Tow. Obyw. Pracy Kobiet, które wprowadza do „Zjedn. Kob. Słow.“ swoich 70.000 członkiń, wstępuje, jako członek czynny, do Zjedn. Słow. Żon. Przemawiały delegatki inne krócej lub dłużej, obrazując dzieje swe, życie, oddanie dla idei słowiańskiej. Przewodnicząca, prowadząc świetnie całą tę akademję, dziękowała wszystkim gorąco, podnosząc główne punkty przemówień, charakteryzując zasługi i prace działaczy słowiańskich i wzywając do najgorętszego zbliżenia, zrozumienia i współpracy Słowian w tej przełomowej epoce dziejów. Wysłano depesze do do czołowych działaczy Słowiańszczyzny w Czechach, oraz do króla Jugosławji, z której było na Zjeździe 10 delegatek, dalej do prezydenta Polski i Czechosłowacji, który miał protektorat nad zjazdem. Obrady rzeczowe były żywe, poważne i wszechstronne co do treści. Delegatki oświadczały polecenia dane przez swe zespoły, powitania i życzenia. Dwie tłumaczki przekładały mowy zachodniej i wschodniej Słowiańszczyzny, czasem trzeba było posługiwać się jeszcze językiem francuskim. Wobec tego zabrałam głos, przedstawiając ten różnojęzyczny zamęt i proponując, aby jako krok pierwszy zbliżenia i porozumienia wybrać język jeden ze słowiańskich, jako obowiązujący na obrady i wzajemną wymianę myśli, coby ułatwiło stosunki niezmiernie. Nastąpiło poruszenie żywe i sprzeciw ogólny prawie, gdyż każda narodowość chciała język własny. Z dyskusji tej wyłoniła się jednak uchwała, iż zjazdy coroczne Słowianek obowiązuje odtąd w obradach język tego kraju, w którym się zjazd będzie odbywał, zaś rok przedzjazdowy ma służyć do zapoznania się z językiem idącego Zjazdu. Ponieważ zjazd następny, co do którego przedstawiłam zaproszenie Krakowa, dane mi przez świeżo powstałe tam Zjedn. Kob. Słow. — więc rok idący ma być poświęcony nauce języka polskiego. Zaproszenie przyjęto bardzo chętnie i wszyscy się ucieszyli nadzieją poznania Polski i Krakowa. W trakcie obrad wyłoniła się sprawa mniejszości słowiańskich w państwach słowiańskich i udział ich w zjazdach. Stwierdzono natychmiast charakter zupełnie apolityczny Zjazdu Kob. Słow., a więc i wykluczenie z obrad mniejszości, gdyż obecność ich i udział wniosłyby sprawy polityczne do obrad Zjazdów. Wymiana zdań była bardzo żywa i stawała się niepokojącą, ale przewodnicząca załagodziła z wielkim taktem całą sprawę, odsuwając ją do zjazdu następnego, za rok, gdy będzie czas do przemyślenia i zapoznania z tem zagadnieniem. Wniosek Zjedn. P. Chrześc. Tow. we Lwowie do potępienia gazów trujących na wojnach i wniesienia protestu do Ligi Narodów upadł odrazu, jako mający charakter polityczny. Mówiło się dalej o konieczności nauki jakiegoś języka słow. w szkołach, co się już czyni w Czechach, gdzie jest tak bardzo rozpowszechniony język polski i znajomość polskiej literatury, serbskiej, bułgarskiej. Jako uchwała przeszły: wymiana uczącej się młodzieży słow. pomiędzy słow. krajami, wymiana studentów na uniwersytetach, utworzenie podróżujących wystaw Słow. Kobiet po wielkich miastach Słowiańszczyzny, wydanie co roku w każdym kraju jednego egzempl. pisma kobiecego o akcji słow., o ruchu, życiu, kulturze Słowian, wymiana młodzieży podczas feryj letnich dla zapoznania się i zbliżenia słowiańskiego. Delegatki polskie mówiły o bursach, obozach letnich, skautkach i t. d., stosunki są już zapoczątkowane i z pewnością dojdzie się do porozumienia i wymiany. U nas — tu, w Zakopanem, Kuźnice w osobie kierowniczki zakładu p. Zaleskiej mają już porozumienie z Czeszkami, a dalsze kroki nie zawiodą pewno. Jugosłowianki i Czeszki miały już letnią wymianę młodzieży i nie znajdują dość słów radości i pochwał wobec doskonałych rezultatów. Zabawiłam dłużej w Pradze, aby zapoznać się bliżej z życiem i pracą Czechów; jestem z podziwem i uznaniem, myślę, że będzie to wielki naród, jeżeli tak dalej iść będzie. Trzeba widzieć te dzieła monumentalne Czechów, które to demokracja ludowa tworzy dla swych obywateli. Obwożono nas w autobusach po mieście i okolicach: widziałyśmy wspaniały Hradczyn, jak Wawel — nad Wełtawą piękną, widziałyśmy jedyną w Europie na taką skalę przystań dla sierocych, bez dachu, starców i niemowląt, dzieci rekonwalescentów i staruszek nieszczęsnych w Domu Masarykowym — wśród lasu, nad którym świeci napis: „Praha — matka wasza“, dzieło myśli i starań prezydenta a miljonów miasta, które na to łoży, a jest ostatniem słowem nauki, higjeny i dobroci ludzkiej. Przyjmował nas u siebie burmistrz miasta p. Baxa i córka prezydenta Massaryka. Widziałyśmy teatry, opery czeskie, bogate muzea i złożyłyśmy wieńce na grobie nieznanego Żołnierza. Piękna, bogata, gościnna Praga ma pęd i wiarę wielkiej przyszłości, pracuje dla siebie i Słowiańszczyzny, niechże wszystkie dłonie i dusze Słowian złączą się gorąco dookoła wielkiego dzieła.

Sport w Zakopanem.

Najmłodsi zawodnicy.

Popisy narciarskie tych najmłodszych są poza Podhalem niemal nowością. Po raz pierwszy urządził je dwukrotnie w latach ubiegłych z ramienia Związku Górali w Zakopanem jeden z ruchliwych członków tego towarzystwa, p. Jędrzej Krzeptowski, kilkakrotny mistrz i chluba polskiego narciarstwa. O ile jednak ubiegłe zawody stanowiły pewnego rodzaju próbę, mającą na celu rozpatrzenie się w materjale i sytuacji, o tyle dopiero tegoroczne popisy wykazały naocznie, że rozwój narciarstwa czyni wśród dzieci i młodzieży olbrzymie postępy. Jest to objawem nadzwyczaj dodatnim, gdyż korzyści, jakie dziecko zyskuje, przebywając na świeżem a nawet mroźnem powietrzu, są wprost nieocenione. Odgrywają tutaj rolę względy najrozmaitsze — najpierw zdrowotne, bo zahartowanie organizmu i uodpornianie go na różne, a tak częste w latach dziecięcych choroby, dalej doskonały rozwój sprawności cielesnej, co nie pozostaje przecież bez wpływu na rozwój umysłowy, następnie względy natury estetycznej, t. j. zamiłowanie do cudów zimowej przyrody i płynące stąd kształcenie poczucia piękna, a wreszcie moralne — odwrócenie uwagi dziecka w godzinach pozaszkolnych od zabaw nieraz nieprzystojnych czy próżnowania w gronie rówieśników, czyli poprostu tego, co nazywamy „zbijaniem bąków“. Rzecz oczywista, że tak samo w sporcie narciarskim, jak zresztą w jakiejkolwiekbądź czynności, trzeba unikać przesady.

Wracając atoli do zawodów ostatnich, odbytych 23 lutego, musi się wyrazić gorące uznanie Związkowi Górali i Sokołowi w Zakopanem, które to towarzystwa podjęły w tym roku wspólnie urządzenie popisów publicznych dla dzieci i młodzieży i to na szeroko obmyślaną skalę. Bezpośredni zaś kierownicy całej imprezy w osobach p. Jędrzeja Krzeptowskiego ze strony Zw. Górali i p. Adama Krzeptowskiego z ramienia Sokoła, którzy zajęli się tą sprawą zgoła bezinteresownie, zasłużyli się dobrze ogółowi. Boć każdy rozumie, że należyte przysposobienie dzieci do zawodów i przygotowanie wszystkich najdrobniejszych szczegółów, wymaga nie tylko czasu i nakładu energji, ale przedewszystkiem poświęcenia się czysto osobistego. Organizacja zatem była bez zarzutu. Okolicznością przytem pomyślną było to, że zawodom towarzyszyła przepiękna pogoda i świetne warunki śnieżne. Dowodem zaś silnego zainteresowania się popisami jest fakt, że zgłosiło się do nich przeszło 100 (stu) chłopców i dziewcząt od lat 7—15, pochodzących z najrozmaitszych sfer. Widziało się tam pospołu dzieci inteligentów, jako też góralskie i robotników, co ze stanowiska obywatelskiego jest rzeczą godną uwagi i pochwały. Udział publiczności był wcale liczny, bo mniej więcej 1000 (tysiąc osób).

W program zawodów wchodziły biegi i skoki indywidualne i do biegu złożonego o mistrzostwo dzieci i młodzieży na rok 1930. Trasa do biegów posiadała różne długości, zależnie od wieku i kategorji zawodników. W najważniejszej konkurencji dnia tego, t. j. w biegu kombinowanym o mistrzostwo osiągnięto następujące rezultaty — w klasie od 7 do 9 lat: pierwszy Polankowy Józef (1-szy w biegu, 2-gi w skokach), drugi Ustupski Tadeusz (2-gi w biegu i 2-gi w skokach), trzeci Pawlica Adam (2-gi w biegu i 5 w skokach). W klasie od 9 do 12 lat — pierwsze miejsce zdobył Czarniak Stanisław (1-szy w biegu i 1-szy w skokach). W klasie 12—15 lat zwyciężył Gewont Bednarz Tadeusz (2-gi w biegu i 3 w skokach). W konkursie skoków uzyskano następujące wyniki: w klasie dzieci od 7 do 9 lat stawało 19 zawodników, którzy upasowali się w następującej kolejności 1) Kula Jan (9 i 9 m), 2) Ustupski Tadeusz, 3) Suleja Stanisław, 4) Mochnacki

Kazimierz, 5) Pawlica Adam, 6) Krzysiak Roman — poza konkursem: Zięba Karol skoczył na 7 i pół i 8 i pół metra. W klasie 9 do 12 lat, przy 34 zawodnikach, uzyskano następującą kolejność: — 1) Gewont Jarząbek Andrzej (8 i 9 m), 2) Polankowy Józef (9 i 8 m), 3) Zajac Marjan (8 i pół i 9 i pół), 4) Karpiel Wacław, 5) Roj Jan, 6) Czarniak Stanisław, 7) Machowski Waldemar. 8) Walczak Józef, 9) Kula Stanisław i Ustupski Stanisław, 10) Tapet Franciszek. W klasie 12 do 15 lat skakało 19 zawodników. Pierwszem miejscem podzielili się Czarniak Stanisław i Gładczan Stanisław, z których pierwszy ma skoki: dwa po 10 i pół m, drugi 11 i 10 m, drugie miejsce zajął Roj Hudy Władysław (9 i 9 m), trzecie Gewont Bednarz Tadeusz (10 i 8 m), czwarte Hoły Władysław (8 i 8 i pół), piąte Fronek Stanisław, dalej idą Podkówka, Roj Władysław, Wrześniak Stanisław, Wrześniak Czesław, Chramiec Jan, Rekucki Antoni, Osiecki Kazimierz, Pawlik Jan, Gąsienica Kościelny. Poza konkursem Trzebunia Stanisław skoczył dwa razy po 10 m. W biegu dziewcząt każda klasa wieku podzielona była na parę grup, zależnie od sił danych zawodniczek. W klasie 6 do 9 lat w I grupie uzyskały zawodniczki następującą kolejność: Baeckerówna Stanisława, Bartoszewicz Marja, Schielówna Danuta, w II grupie Marusarz Marja, Gładczan Józefa, Krzeptowska Stanisława, w III grupie Fangorówna Hanka, Zwijacz Aniela, Wawrytko Aniela, — w klasie 9 do 12 lat w I grupie Mracielnik Zofja, Bachledówna Marja, Mracielnik Marja, w II grupie Bystrowska Krystyna, Marusarz Bronisława, Fangorówna Kysia, w III grupie Baeckerówna Helena, Bednarska Anusia, Galarowska Józefa, w IV grupie Marusarz Helena, Nr. 57, Dawidkówna Stefanja. Poza biegami dla dzieci i młodzieży odbyły się biegi dla panów i pań z pomiędzy gości, z wykluczeniem zawodników sportowców. Trasa dla biegu panów wynosiła 3.500 m, dla pań 2.000 m. W konkurencji panów: 1) Kącik Zbigniew w czasie 20 m. 37 s., 2) Trybus Piotr 21 m. 51 s., 3) Drużkowski Stanisław 22 m. 45 s., 4) Michno Emil 22 m. 48 s., 5) Wojtanowski Antoni 23 m. 21 s. W biegu pań: 1) Albrzykowska Zofja czas 12 m. 50 s., 2) Wojciechowska Zofja 14 m. 4 s., 3) Waligórska Sabina 15 m. 47 s.

Wieczorem tegoż samego dnia o godz. 7 wieczór odbyło się w dużej sali Sokoła rozdanie nagród w ilości ponad 70, ofiarowanych przez miejscowe instytucje, firmy handlowe i osoby prywatne. Puhar przechodni Jędrzeja Krzeptowskiego I otrzymał Czarniak Stan., mistrz młodzieży z grupy od 10—12 lat, piękną zaś statuę bronzową z zegarem, dar Br. Czecha, uzyskał Gewont-Bednarz Tadeusz, mistrz w grupie od 13—15 lat. Wręczenia nagród dokonał prezes Związku Górali, p. dyr. Wojciech Krzeptowski, w obecności licznie zebranych rodziców. Wywołało to dużo uciechy i zadowolenia wśród młodych narciarzy, gdyż niemal każdy z nich otrzymał dla zachęty jakiś upominek. W czasie wygłaszania odpowiedniego przemówienia, podkreślił prezes W. Krzeptowski, że zachęcając dzieci do zaprawiania się w narciarstwie i organizując dla nich zawody, towarzystwa — Związek Górali i Sokół mają na celu wyrabianie tężyzny fizycznej już zamłodu w myśl zasady: „w zdrowem ciele istnieje zdrowy duch". Tu nie chodzi bynajmniej o stwarzanie względnie popieranie jakowychś rekordów, które stały się wręcz nierosądne a nawet niepożyteczne, odkąd przerodziły się w manję, pchającą większość sportowców do wyczynów, szkodliwych niejednokrotnie dla ich zdrowia. Społeczeństwu naszemu rekordów nie potrzeba, skoro tak daleko w tyle zostajemy za innymi narodami pod względem uświadomienia w rozwoju fizycznym. Godzić uprawianie sportu z nauką i wogóle pracą umysłową, które to walory chcą niektórzy zepchnąć na szary koniec — oto, co powinno przyświecać wszystkim i każdemu z osobna. *Jan Galarowski.*

II-gie gentlemeńskie zawody skjöringowe. W środę, 25 lutego, odbyły się na dużym stadjonie K. I. S. drugie w tym sezonie zawody skiskjöringowe i autoskjöringowe dla panów i pań, z wykluczeniem zawodników-sportowców. Zawody te rozpoczął Skiskjöring panów, w którym zwyciężył nie po raz pierwszy już p. Henryk Niedźwiecki, przebywając za koniem trasę 1 200 m w czasie 1 m. 21.8 s., czyli w czasie 42 i pół klm. na godzinę. W ski-skjöringu pań zwyciężyła panna Marja Słomnicka, która mimo dwu upadków na torze uzyskała czas 1 m. 49 s., w skjöringu panów zwyciężył pan Bondarowski w czasie 1 m. 23 s. W auto-skjöringu panów zwyciężył p. Dydyk za wozem „Tatra", kierowanym przez p. Sosina, w czasie 2 m. 38'6 s., przed p. Połonieckim za wozem Citroen z kierowcą p. Marjanem Hemarem, który miał czas 2 m. 40'2 s. Wóz p. Sosina, jako słabszy, był handicapowany i bez uwzględnienia tegoż miał właściwy czas 2 m. 53'6 s. W auto-skjöringu pań zwyciężyła bardzo dobrze trzymająca się na torze, a startująca po raz pierwszy, panna Zabłocka, za wozem Tatra, prowadzonym przez p. Rudnickiego w czasie 1 m. 25'9 s., przed p. Fischerową za wozem Fiat. W ogólnym auto-skjöringu pierwsze miejsce zajął narciarz p. Kolmer Jerzy za wozem Fiat z kierowcą p. Niedźwieckim w czasie 2 m. 27'6 s., przed p. Połonieckim za wozem Citroen z kierowcą p. Hemarem. Pozatem i nad program odbył się wyścig „kumoterek" góralskich, w których zwyciężył Łukaszczyk.

Konkurs strzelecki o mistrzostwo Tatr. W środę, 26 lutego, rozpoczął się na strzelnicy K. i S. przy torze łyżwiarskim konkurs strzelecki o mistrzostwo Tatr. Zawody strzeleckie organizuje K. I. S. przy współudziale zakopiańskiego „Strzelca". Konkurs został uroczyście otwarty w środę o godzinie 9 rano przemówieniami prezesa K. I. S. p. dyr. Marjana Jamontta, burmistrza Winnickiego, który przemawiał imieniem niemogącego wziąć osobiście w otwarciu udziału p. starosty Skaleckiego i gminy i p. inż. Stefana Meyera, prezesa tutejszego oddziału „Strzelca". Po przemówieniach rozpoczęły się strzelania, które trwają jeszcze i któych ostateczne wyniki podamy w następnym numerze. Dziś stwierdzić możemy tylko, że obecne konkursy stoją na bardzo wysokim poziomie i że bierze w nich udział kilkudziesięciu strzelców z całej Polski, a wśród nich kilkunastu bardzo wybitnych, jak pp. kpt. Borzemski Marjan, mjr. Stawarz, kpt. Różański, Wąsowicz Zdzisław, Rybicki Tomasz, Rutecki, Dowkont, a z pań pani majorowa Stawarzowa i pani Jadczakowa, która już w styczniu dała się nam poznać jako znakomita strzelczyni. Zawodami kieruje jako ich komisarz p. mjr. Marjan Stachelski z 1 p. s. p., obwodowy komendant P. W. W uroczystości otwarcia wzięli udział poza wyszczególnionymi mówcami pp. gen. M. Linda, w zastępstwie p. płk. Czarnka, p. mjr. Mach, komendant placu, prezes Sokoła p. Rudnicki, prezes St. Kupców p. Antoni Krzyżak i in.

Międzynarodowe zimowe wyścigi motocyklowe. W dniach 1 i 2 marca przeżywać będzie Zakopane nową emocję sportową, a będzie nią pierwszy w Zakopanem międzynarodowy wyścig motocyklowy na torze. Wyścigiem tym, Komitet Imprez Sportowych zamyka właściwy sezon sportów zimowych w kończącym się okresie zimowym — zdawszy znakomicie egzamin przed całem społeczeństwem polskiem ze swych zdolności organizacyjnych i przedsiębiorczości — głównie i właściwie zawdzięczając to niestrudzonemu swemu prezesowi p. dyr. Marjanowi Jamonttowi. O bilansie pracy zdamy w niedalekiej przyszłości obszerne sprawozdanie, dziś chcemy pomówić nieco o najbliższej imprezie. Międzynarodowe wyścigi motocyklowe organizowane są w dniach 1 i 2 marca przez Śląski Klub Motocyklowy, są imprezą pomyślaną i postawioną na wyżynie europejskiej. Wezmą w nich udział najlepsi jeźdźcy polscy i zagraniczni — sami niemal mistrzowie torów motocyklowych — co już samo przez się mówi dostatecznie o poziomie tej niecodziennej imprezy. Startować będą znani zawodnicy S. K. M. jak mistrz w klasie do 350 ccm Kurt Breslauer, mistrz w klasie do 250 ccm Kurt Kremmin, mistrz w klasie do 500 ccm. Rudolf Bogusławski, mistrz w klasie do 500 ccm z przyczepką Kazimierz Pielawski (mistrz Śląska i Lwowa), mistrz w klasie ponad 500 ccm z wózkiem Jerzy Knapik, zdobywca 17 nagród w Niemczech i w Polsce, mistrz w klasie do 500 ccm Willim, Gąsior, Kwoka i inni. Z zagranicznych zawodników startować będą znani z „Grand Prix" z Katowic, znakomici motocykliści Niemiec Brudes i Huth, dalej Ernst, Koch i Klein. Z Bydgoszczy Hr. Alvensleben, zdobywca 4-tej nagrody w Barcelonie. Zawody obejmują: wyścig dookoła toru (10 okrążeń, około 9.000 m). Startować będzie równocześnie po kilka maszyn. Dalej wyścigi z narciarzami (motocykl-skjöringi), praktykowane po raz pierwszy w Polsce. Senzacją niemałą będą skoki na motocyklach wdal oraz polowanie za lisem, w którem „lisem" będzie znakomity i znany mistrz niemiecki, dotychczas niepokonany p. Röder z Wrocławia. O poziomie odbyć się mających zawodów motocyklowych świadczyć może i to, że protektorat nad niemi raczył przyjąć p. wojewoda krakowski Dr. Mikołaj Kwaśniewski, że Komitet Honorowy stanowią pp. płk. Dr. Z. Czarnek, poseł, redaktor i wydawca „Il. Kurjera Codz." Marjan Dąbrowski, znakomity mistrz pióra i jeden z największych przyjaciół Zakopanego Kornel Makuszyński, starosta nowotarski p. Stan. Skalecki, burmistrz Zakopanego p. L. Winnicki. Kierownikiem meetingu jest kapitan sportowy S. K. M. p. Maks Smuda. Zapowiedziany Wyścig motocyklowy będzie obok międzynarodowych pokazów jazdy figurowej na lodzie, dalej gymkhany samochodowej, oraz samochodowego wyścigu torowego największą sensacją sportową sezonu zimowego i z całą pewnością pozostawi u wszystkich najlepsze wspomnienie i maximum wrażeń.

Pierwszy w Polsce zimowy wyścig samochodowy torowy. W niedzielę, dnia 23 lutego odbył się na dużym stadjonie hippicznym Komitetu Imprez Sportowych Z. P. Z. pierwszy w Polsce wogóle torowy wyścig samochodowy. Wyjątkowość tego zdarzenia podnosi jeszcze fakt, że odbywał się on na śniegu. Nic więc też dziwnego, że potrafił on zgromadzić na trybunach i miejscach stojących niebywałe dotąd tłumy publiczności, która z olbrzymiem zainteresowaniem śledziła przez cały czas walkę paruset „koni", zamkniętych w pancerzach motorów różnych „Tatr", „Essexów", „Fiatów", „Bugattich" i t. d. Warczenie motorów i zapach benzyny i smarów, zastąpiły tym razem specyficzną woń potu końskiego i rżenie koni. Na trybunie sędziowskiej miejsce kawalerzystów i koniarzy, zajęli automobiliści z krwi i kości z najdzielniejszego polskiego Klubu samochodowego, K. K. A. z prezesem Hr. Rostworowskim i wiceprezesem Wilhelmem Ripperem na czele. Rolę speackera objął „zażarty" również automobilista, znany literat Marjan Hemar, który z wziętego na się obowiązku wywiązywał się znakomicie ku radości i zadowoleniu publiczności, która chwile emocji pełne urozmaicone miała wesoło redagowanemi komunikatami, o tem, że tam ktoś „stanął w potrzebie", czyli „spuchł" i t. p. Jeżeli dodamy do tego, że nad Równią Krupową panowała wówczas, jak i wogóle w ostatnich tygodniach, przewspaniała pogoda i że w wyścigu wzięły udział asy polskiego automobilizmu z panem Jasiem Ripperem na czele, to będziemy mieli już pewne, przynajmniej wyobrażenie o całości, tej bodaj czy nie najpoważniejszej w tym sezonie imprezy sportowej. Startujące w niej wozy podzielone były na trzy zasadnicze kategorje, a to: turystyczną, sportową i wyścigową. Pozatem dwie pierwsze podzielone były jeszcze na poszczególne grupy, zależnie od siły maszyn. Wyścig rozpoczęły wozy turystyczne grupy IV-tej, które miały do pokonania trasę 4.430 m długości (pięć okrążeń toru). W grupie tej uzyskano następującą kolejność: 1) dyr. Adam Dygat na wozie „Tatra", czas 6 m. 9'2 sek., przeciętna szybkość 43.196 m na godzinę; 2) Sosin Stan., „Tatra", 6 m. 20'8 s., przeciętna: 41.880; 3) Rudnicki Wład., „Tatra", 6 m. 30 s., przeciętna 40.892; 4) Kopkowicz Leonard 6 m. 44 s., przeciętna 39.397; 5) Prof. J. Domaniewski 6 m. 47'4 s., przec. 39.145. W grupie III-ciej zwyciężył p. Henryk Schabenbeck na wozie Fiat 501, w czasie 6 m. 7'4 s., mający przec. szybkość 43.408 (dwa inne wozy, startujące w tej grupie, a to „Tatra" z p. Janem Ripperem i „Citroen" z p. Erlichem wycofały się z powodu defektów na torze). W grupie II-giej przy ośmiu okrążeniach toru (7088 m) 1-szy Widawski Jerzy, A. P. Warszawa, na wozie Citroen w czasie 8 m. 47 s., przeciętna 48.419; 2) Niedźwiecki Henryk na Fiacie 8 m. 47'8 s., przeciętna 48.345; 3) Cybulski Władysł., Rugby, czas 8 m. 57'4 s., przeciętna 47.482; 4) Cybulska Marja, Citroen, czas 9 m. 50 s., przeciętna 43.249. K kategorji wozów sportowych w grupie III-ciej, 1-szy M. Bogucki „Bugatti", czas 5 m. 47'8, przy pięciu okrążeniach toru, przeciętna szybkość 45.853, 2-gi Mard Grzeg. na Fiacie 509, czas 5 m. 53 s., przeciętna 45.171, 3-ci Zdz. Służewski, Fiat 509, czas 5 m. 59 s., przeciętna 44.423. W grupie II przy 8 okrążeniach toru, 1) Frühling B., „Bugatti", czas 7 m. 41'3, przec. 55.315; 2) Adam Hr. Potocki, „Austro-Daimler", czas 7 m. 46, przeciętna 54.757; 3) Chrząszcz Jan, „Lancia", czas 7 m. 58'4, przeciętna 53.338; 4) Ripper Jan, „Lancia", czas 9 m. 15 s., przeciętna 45.976. Czas pana Rippera dlatego tak słaby, że przy drugiem okrążeniu zarzuciło wóz na krzywiźnie i p. Ripper, na szczęście bez następstw, wpadł na barjerę, na czem stracił dużo czasu. Na zakończenie odbył się wyścig wozów wyścigowych. W tej kategorji startował jedynie p. Jan Ripper, wielokrotny mistrz Polski, na swym „Bugattim", uzyskując najlepszy czas dnia, bo przeciętną szybkość 63.462 metrów, pokrywając dziesięć okrążeń toru, czyli 8.860 m w 8 min. 22'6 sek. Wieczorem tego dnia odbyło się w „Bristolu" rozdanie nagród, które wręczał zwycięzcom prezes K. K. A. p. Hr. Rostworowski. Pierwszą nagrodę za najlepszy czas dnia otrzymał p. Jan Ripper (wspaniały, 16 mtr. kwadratowych kilim, ufundowany dla K. I. S. przez p. konsula Brygiewicza), drugą nagrodę na drugi najlepszy czas otrzymał p. Frühling (piękny kryształ, ufundowany dla K. I. S. przez firmę „Karpaty"). Pierwszą nagrodę za 1-sze miejsce w kategorji wozów wyścigowych (maszynka elektr. do czarnej kawy, dar firmy Franck w Skawinie dla K. I. S.) otrzymał p. Jan Ripper, nagrodę za pierwsze miejsce w II-giej grupie wozów sportowych otrzymał p. Frühling (nagroda K. I. S., dar Fy T. i S. Zwolińscy — album z widokami Tatr) — nagrodę za pierwsze miejsce w kategorji wozów sportowych, w grupie III-ciej (nagr. K. I. S., dar p. posła Marjana Dąbrowskiego — kryształ) otrzymał p. Bogucki; nagrodę za pierwsze miejsce w II-giej grupie wozów turystycznych (piękny obraz Ćwiklińskiego, od K. I. S., dar p. dyr. Fr. Kosińskiego) otrzymał p. Widawski, za pierwsze miejsce w II-giej grupie p. Schabenbeck (nagroda Krak. Klubu Automobilowego — bronz), w III-ciej grupie (nagroda K. I. S., kryształ) p. Dygat. Pozatem otrzymał nagrodę K. I. S. p. Chrząszcz za specjalnie dobry czas swego wozu, ze względu na znacznie mniejszy litraż tegoż. Nagrodę ufundowaną przez Fę Austro-Daimler otrzymała jedyna z zawodniczek p. Marja Cybulska. Wreszcie wszyscy uczestnicy zawodów otrzymali pamiątkowe plakiety, którą otrzymała również Firma Citroen za udział w zawodach i pokaz jazdy dwu gąsienicowych wozów Kegressów. Pokaz tych wozów, które na dwa dni przedtem zdobyły, pokonując niebywałe trudności w terenie i w zwałach śnieżnych szczyt Gubałówki, wzbudził wielkie zainteresowanie i był niemałą sensacją dnia. Po rozdaniu nagród odbył się w „Bristolu" bankiet, na którym bawiono się ochoczo do późnej nocy.

Kronika.

Noc na biegunie. W nocy z czwartku na piątek 27 na 28 lutego) złota salka dancingu „Morskie Oko" wiała ze ścian chłodem i zimnem tchnieniem bieguna północnego, bajecznie wyzdajanego przez art. malarza Łonickiego. Dekoracja sali na wieczór benefisowy kierownika sali p. Strzyżewskiego i tancerzy towarzyskich pp. Bączkowskiego, Mac Dana i Arpada Szekely była rzeczywiście oryginalną i ładną. Zabawa benefisowa niestrudzonych pracowników udała się w zupełności, gromadząc na niej wszystkich sympatyków tego miłego i popularnego lokalu. Clou zabawy stanowił wybór Królowej i Króla Zimy, którymi zostali pani Lena Bruczowa-Boczkowska i pan poseł red. Marjan Dąbrowski.

„Wywczasy Don Juana". Premjera naszego przyszłego stałego teatru amatorskiego w dniu 27 lutego udowodniła, że istnieją w Zakopanem siły, które przy sprzyjających warunkach ideę tę urzeczywistnić mogą... Na pierwszy ogień poszła krotochwila Kazimierza Wroczyńskiego p. t. „Wywczasy Don Juana". Co do wartości tej krotochwili, którą ze względu na jej zakończenie należałoby nazwać raczej komedją, można mieć pewne zastrzeżenia, ma ona jednak duże walory w swej groteskowości i pogodnym nastroju. Najsłabszy jest akt trzeci, w którym rozwikłanie intrygi jest wprost, jak na krotochwilę, niewłaściwe. Ale o tem może, o ile miejsce pozwoli, obszerniej w następnym numerze. Wykonanie sztuki stało natomiast na stosunkowo bardzo wysokim poziomie. Reżyserja p. Kaczanow-

skiego wzorowa — gra amatorów naogół dobra, a miejscami znakomita. Bajeczną sylwetkę Dra Łęckiego stworzył zawsze znakomity, obracający się na scenie jak stary aktor, p. Wesołowski. „Don Juana" Artura Dolmena grał p. Adam Mossakowski, który prócz paru słabszych, szczególnie w trzecim akcie momentów, rolę opanował znakomicie i z dużem zrozumieniem. Pan Laskowski w roli Staszka miał dobre momenty jako przebrany góral-przewodnik, słabszy był natomiast w właściwej skórze siostrzeńca dra Łąckiego, jako amant. Z pań na pierwsze miejsce wybiła się swobodną grą, znakomitem opanowaniem roli, p. Marta Zajączkowska w roli Loli Lichterkiewiczowej. Werwy miała czasami nawet za dużo. Stworzyła natomiast bajeczną sylwetkę ciekawej i wszędobylskiej kobietki, z wszystkiemi jej wadami i „zaletami" — za co zbierała oklaski nawet w toku gry. Zodobnym aplauzem cieszyła się również p. Staszkiewiczowa w roli Dysi Ciapłuchowej, stwarzając z roli tej kapitalną i groteskową figurkę. Za podjęcie się tej bądź co bądź karykaturalnej roli, należą się jej słowa uznania — wiemy bowiem dobrze, jak to trudno wśród pań amatorek znaleźć kandydatkę do tego rodzaju ról. Dobrą sylwetkę kresowianki Teci Miętołowiczówny, stworzyła p. Olga Prawdzic. Nieszczęśliwą żonę „Don Juana" zagrała dyskretnie i z finezją panna Irena Paryska, utrzymując się przez cały czas akcji w „formie". Panna Stefanja Szybowiczówna miała szczególnie w pierwszym akcie dobre pole do popisu, w następnych jednak, równa gra aktu pierwszego, załamywała się miejscami — jednak nie z takim uszczerbkiem dla roli, aby całość na tem szwankowała. Bajeczną dekorację wykonał, jak z tego widzimy, uniwersalny p. Antoni Mirecki. Za przeprowadzenie dzieła do skutku i za pchnięcie sprawy teatru naszego na tory realizacji, należą się słowa podzięki i uznania p. inż. Wesołowskiemu, który wbrew pesymizmowi, stojącemu u kolebki tych poczynań, dzieło przeprowadził do końca i z takiem powodzeniem.

Ruch gości w lutym. Miesiąc luty w sezonie zimowym znajduje swój odpowiednik w miesiącu sierpniu w sezonie letnim. W obu tych miesiącach bywa największe ożywienie, w obu tych miesiącach sezony osiągają swój punkt szczytowy, tak pod względem frekwencji, jak ruchu towarzyskiego, imprez sportowych i t. d., w sezonie letnim „Wyścig Tatrzański", w sezonie zimowym (dotąd przynajmniej) międzynarodowe mistrzostwa w narciarstwie. Z tego też powodu porównanie ruchu gości w tych obu miesiącach ma doniosłe dla nas znaczenie. Przypatrzmy się, jak się te cyfry kształtują w tym roku i porównajmy je z cyframi z roku poprzedniego, t. j. 1928-29. W roku 1928 cyfra meldunków osiągnęła w dniu 2 września — 16.402, licząc od 1 kwietnia — w roku 1929 osiągnęła w tym samym dniu 17.333, dając nam nadwyżkę 931 meldunków. Nie jest to jednak miarodajnem dla nas, gdy chodzi wyłącznie o miesiąc sierpień, który w całości dał tylko 247 meldunków nadwyżki, co czyni procentowo w tym miesiącu zaledwie 3.7 procent nadwyżki. A teraz przypatrzmy się, jak się ta sprawa przedstawia w miesiącu lutym b. r. Liczba meldunków w dniu 24 lutego 1929 wynosiła 30.649, w roku bieżącym wynosi ona 33.228 i daje nam w sumie 2.579 meldunków nadwyżki, która to nadwyżka w dniu 27 stycznia wynosiła jeszcze tylko 1.935 meldunków. Wynika z tego, że nadwyżka w ciągu lutego wzrosła o 644 meldunków, co przy różnicy frekwencji w tym miesiącu w obu latach — 1929 — 3.578, a w roku 1930 — 4.222 daje nam odsetek nadwyżki, wyrażający się sumą 18.5 proc. Nie zapominajmy jednak równocześnie, że w roku przeszłym w miesiącu lutym mieliśmy międzynarodowe zawody narciarskie FISa, że łącznie z tem przybyło do Zakopanego około 400 osób — zawodników, dziennikarzy, organizatorów itd. i że w tym roku zawody narciarskie były zaledwie drobnym ułamkiem przeszłorocznych, czego dowodem, że na nie nie przybyły nawet władze P. Z. N. Jeżeli więc byśmy i to uwzględnili, to odsetek nadwyżki w lutym, a zresztą i w ciągu całej zimy, wzrósł jeszcze więcej. Gdzie szukać przyczyny tego? Wiemy dobrze, jakie przykre panują pod względem finansowym stosunki w całej Polsce — a mimo to — Zakopane może poszczycić się tak dużym wzrostem frekwencji właśnie w sezonie zimowym... Czy przyczyny tego nie należy dopatrywać się w olbrzymim wysiłku Komitetu Imprez Sportowych i jego prezesa p. dyr. Marjana Jamontta?!...

Raut u Trzaski. W sobotę, 22 lutego, odbył się u Trzaski urządzony przez Towarzystwo Opieki nad młodzieżą szkół średnich — raut — który zgromadził na tę noc w ładnej sali Trzaski rzeczywiście elitę towarzyską Zakopanego. Dochód czysty z zabawy przeznaczony jest na cele Towarzystwa, które w pierwszym rzędzie opiekuje się Gimnazjum Sanatoryjnem w „Szarotce". Szczegółowe sprawozdanie z dochodów podamy później, tu z obowiązku dziennikarskiego podkreślić musimy znakomitą organizację rautu, która w głównej mierze przyczyniła się do pełnego jego powodzenia.

„Noc w Indjach". Ruchliwy zarząd restauracji dancingu „Morskie Oko" silący się aby swym gościom zapewnić maximum rozkoszy, urządził ostatnio, tj. w sobotę 22 lutego, w swym pięknym lokalu „Noc w Indjach". Salę udekorowano pejsażem indyjskim, palmami, a w niszy ustawiono bajeczny posąg Buddhy. Dekorację sali projektował i wykonał bardzo udatnie art. malarz p. Łonicki. Zabawa w nastroju „wschodnim" ciągnęła się, co zresztą nic dziwnego, do wschodu słońca. Bajecznym punktem programu zabawy był konkurs serpentynowy, polegający na tem, że para najwięcej dźwigająca na sobie różnobarwnego ciężaru, otrzymać miała nagrodę. Zacięty bój wielbicieli kilku par doprowadził do tego, że nagrody musiano przyznać aż czterem parom, a to pani Lenie Bruczowej-Boczkowskiej z panem Hemarem, p. N. N. z płk. Wagnerem, pani Lachsowej z p. Mückenbrunem i pani Kornreichowej. Przebrani za hindusów nasi Wielkopolanie pocili się w pracy z pewnością nie mniej jak rzeczywiści hindusi w promieniach gorącego, południowego słońca.

Udaremnione świętokradztwo. W sobotę, 22 lutego kościelny tutejszego kościoła parafjalnego zamykając po godzinie 7-ej wieczór kościół zauważył, starającego się ukryć, jakiegoś podejrzanego osobnika. Udając obojętność wyszedł z kościoła, zamknąwszy za sobą drzwi na klucz i udał się o pomoc z jednej strony do księdza proboszcza, a z drugiej do posterunkowego. W asyście tej otworzono ponownie kościół i po gruntownem jego zbadaniu znaleziono ukrytego w mrokach kościoła osobnika. Jak się okazało, był nim niejaki Jankowski Józef z Brzeźnicy, pow. Nowy Sącz, zawodowy złodziej mieszkaniowy. Po rewizji znaleziono przy nim 95 zł, które Jankowski zabrał z porozbijanych puszek. Są wszelkie dane, że przytrzymany świętokradca zamierzał ograbić kościół i z innych cennych rzeczy.

Akademja na Dar Narodowy Marji Skłodowskiej-Curie. W niedzielę, 23 lutego, odbyła się urządzona przez Komitet Daru Narodowego dla Marji Skłodowskiej-Curie, powstałego tu z inicjatywy Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet Akademja, z której dochód przeznaczono na udział Zakopanego w darze narodowym. Program składał się z koncertu orkiestry wojskowej 20 p. ułanów, dalej wspaniałego i rzeczywiście nieprzeciętnego przemówienia pani Dr. Hełm-Pirgowej, oraz z części koncertowej, którą wypełnili pp. Drowa Jadwiga Gross-Pilecka, pan Michalski i pan Walczyński, oraz chór „Echa Tatrzańskiego". Pani Grossowa odegrała z wielkiem odczuciem i wspaniałą techniką Nocturne i Preludja Chopina, pan Michalski, posiadający bardzo piękny głos i niemniej piękną szkołę, Moniuszki Arję Skołuby ze Strasznego Dworu, tegoż, zawsze miłego dla serca i ucha „Starego Kaprala", a dalej Niewiadomskiego „Panna i żołnierz", oraz Świerzyńskiego „Marzenia przy Morskiem Oku", a wreszcie na bis Niewiadomskiego „Maki". Pan Walczyński zbierał zasłużone oklaski za Czajkowskiego Canzonettę, oraz za „Tańce słowiańskie" Kreislera-Dworzaka. Publiczności niestety, mimo celu i bardzo wysokiego poziomu programu — mało.

Zakopiański Komitet obchodu 10-lecia odzyskania morza polskiego miał w Zakopanem na czysto dochodu 1.031 zł 53 gr, w Olczy 287 zł 56 gr, razem 1.319 zł 9 gr. Na sumę tę złożyły się następujące pozycje.

Dochody: z Akademji 45 zł; z dancingów: w „Morskiem Oku" 418 zł, w Jaszczurówce 212 zł, w „Bristolu" 81 zł, u Karpowicza 192.98 zł, u Trzaski 204.50 zł; ze zbiórki ulicznej p. Szumański 27.58 zł, p. Ramsowej 186.50 zł; ze zbiórki w Olczy, netto od p. Stachonia 287.56 zł; dar Kółka Morskiego Gimn. Państwowego (zabawa) 150 zł; subwencja Urzędu Gminnego Zakopane 50 zł; subwencja Zarządu Uzdrowiska Zakopane 50 zł; p. Newelski, opust z należności za salę 40 zł; p. Tarnawski, opust z należności od rozlep. afiszów 10 zł; p. Trybuła, opust z należności od druku afiszów 21 zł. Razem 1 976.12 zł.

Rozchody: Sprzedaż biletów przy kasie (Akademja) 5 zł; koszta zabawy w Jaszczurówce 18.30 zł; Dorożki 5 zł; maszynista w „Morskiem Oku" 17 zł; rozlepienie afiszów ogólnych 30 zł; rozlepienie afiszów na zabawy 30 zł: Bloczki biletowe 2.50 zł: rozesłanie zaproszeń 3 zł; drukarnia za druk afiszów 145 zł; orkiestra 100 zł: Sala na Akademję 100 zł; koszta budowy statku 201.23 zł. — Razem 657.03 zł.

Zestawienie: Dochód — zł 1976.12, rozchód — zł 657.03, czysty dochód zł 1 319.09. Kwotę tę Komitet przekazał Starostwu w Nowym Targu. Komitet składa serdeczne podziękowanie Zarządom Gminy i Uzdrowiska za subwencje, a następującym osobom i instytucjom za łaskawą współpracę: Ks. Proboszczowi; Paniom: Fischerowej, Mochnackiej, Ogińskiej, Ramsowej; „Echu Tatrzańskiemu", Straży Pożarnej; Panom: prof. Cichockiemu, Dyce, por. mar. Kopcowi, Kosce, gen. Lindzie, Mistrzykowi, Nawrockiemu, Pieschowi, prof. Seeliebowi, mgr. Stachoniowi, Szumańskiemu, Wanatowiczowi.

Dr. *Stanisław Turowski*, prezes Kom.

Słynna Chiromantka

przepowiada prawdę oraz udziela porad. Przyjmuje od 12 w południe do 7 wieczór. Adres: ulica WITKIEWICZA, **DOM ZOFJI TRZEBUNI,** Pokój Nr. 6.

Lista gości

z dnia 20 lutego 1930 r.

Ader Dr. Erwin, Kraków, Stamary.
Aronson Moszek, Zgierz, Dworek.
Braun Kopel, Katowice, **Maraton.**
Bajdakowa Łucja, Tarnopol, Belladonna.
Bańkowska Eugenja, Bydgoszcz, Jaśka.
Balhelt Gustaw z ż., Kozy, **Czerwony Dwór.**
Braunówna Helena, Poznań, Modrzejów.
Becgnerówna Marja, Łódź, **Wersal.**
Beske Zofja, Warszawa, Nosal.
Bieniarzowa Zofja z c., Kraków, Jambur.
Birnbaum Dawid, Kieleckie, Mascotte.
Borucka Janina z siostrą, N. Sącz, Morskie Oko.
Borkowski Jan Wikt., Boleścice, **Radowid.**
Bober Ludwik, Kraków, Lunieczka.
Bronikowski Roman, Warszawa, Nosal.
Burdajewicz Walenty, Posadowo, Ryś.
Bylański Dr. Władysław, Warszawa, Jasna Pani.
Bryliński Jan, Lwów, **Krywań.**
Cesarska Krystyna, Warszawa, Nosal.
Ciemar Teodor, Warszawa, Nosal.
Czwiertnia Zdzisław, Bochnia, Pomoc Bratnia.
Czepczyński Włodzimierz, Poznań, H. Europejski.
Czyżewski Józef z ż., Warszawa, Tadzikówka.
Czerwiński Jan, Katowice, **Renaissance.**
Drabarek Alfred, Łódź, Jasna.
Delnirz Adolf, Łódź, Bristol.
Dzikowska Zofja, Warszawa, Nosal.
Drozdowska Antonina, Pińsk, Orla.
Dłubakówna Krystyna, Warszawa, Nosal.
Engelhardt Henryka, Łask, Skaut.
Flaker Olga z s., Łódź, Kościeliska 41.
Falewicz Niewodniczanka Janina, Wilno, Curuśka.
Freymanowa Halina, Warszawa, Pajac.
Felauer Dr. Marja, Łódź, Morskie Oko.
Ferneberg Dr. Abe z ż., Warszawa, Zawory.
Firer Lejbisz, Równina, Nowotarska Zwijacz.
Fischer Kazimierz, Lublin, Krupówki 17.
Friedberżanka Zofja, Kraków, Iwonka.
Filanowicz Roman, Wilno, Ślimakówka.
Frontczak Eugenjusz, Szenkielew, Maryśka.
Gallach Róża, Kraków, Żywcz. Kasprzycka.
Gajda Jan, Leszno, Lotos.
Garliński Jerzy, Warszawa, Nosal.
Goralczyk Wincenty, Warszawa, Eden.
Goldberg Marja, Łódź, Djana.
Gosiewska Aniela, Warszawa, Zagłoba.
Gołębiowska Marja, Roś, Atlas.
Gucka Helena z cc., Poznań, **Januszek.**
Gumułowa Marja, Siedlce, Przemyślanka.
Grünwald Adela, Będzin, Piast.
Gutowska Anna, Warszawa, Nosal.
Grybhoffówna Wanda, Jakszyszki, Polanka.
Haitlinger Dr. Stanisław Bielsko, Helenka.
Handelsmannówna Rachela, Będzin, Łubień.
Herbstówna Henryka, Kraków, Mascotte.
Heine Stanisław, Warszawa, Nosal.
Holetzke Maks z ż., Katowice, H. Europejski.
Hubler Leon, Kraków, Strzecha.
Ilnicki Michał, Skałat, Za Bramką.
Jankowska Stefanja, Warszawa, Wójciakówka.
Jaśkowski Edward, Lwów, Jaśka Ogrodowa.
Jakobskind Ryszard, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Janicki Władysław, Warszawa, Zagłoba.
Kraczkiewicz Kazim. z siostrą, Warszawa, Pajac.
Karnauchow Irena, Kielce, Curuśka.
Kaczy Michał, Żywice, H. Europejski.
Kwaśniewska Anna, Kraków, **Wersal.**
Kaszewski Jan, Warszawa, **Sienkiewiczówka.**
Karekowa Romana z c., Młónów, Orlątko.
Kajdel Janina, Warszawa, Nosal.
Kellner Gottfryd, Kraków, Margot.
Klein Pinkus, Kraków, **Wersal.**
Kwiatkowa Helena, Osno, **Maraton.**
Koszko Marja, Nowogrodzkie, Polanka.
Kosińska Emilja, Radomsko, Przemyślanka.
Knopfowa Józefa, Sokal, Królewianka.
Kozłowski Ryszard z ż., Podkowa Leśna, Do Rojów.
Kon Dr. Józef, Łódź, Przystań.
Kluczyński Feliks, Warszawa, Kalatówki.
Kuratowski Romn, Warszawa, Albatros.
Kutek Tadeusz, Sosnowiec, **Wersal.**
Kluka Władysław, Stare Rokicie, **Ruczaj.**
Kubik Edward, Naramice, Jasna.
Kruszewska Zofja, Warszawskie, Janówka.
Lange Janusz, Lublin, Jasna.
Lewak Robert z r., Cieszyn, Stamary.
Lipińska Władysława, Warszawa, Jaśka.
Makower Izaak z ż., Warszawa, Świt.
Machnik Wilhelm, Katowice, Cieszynianka.
Marowski Dr. Jerzy, Kęty, Mała.
Maciaszkówna Joanna, Warszawa, Wiosna.
Marczyk Stanisław, Warszawa, Morskie Oko.
Maciurakówna Stanisława, Hr. Huta, Chałub., Cieśla.
Machnikowska Melanja, Bydgoszcz, Włodka.
Mazurkiewicz Józef z ż., Łódź, Lunieczka.
Machowski Antoni, Kowel, Lunieczka.
Machowski Antoni, Kowel, Lunieczka.
Malona Jan z c., Truskolasy, Blanka.
Majdecki Marjan, Warszawa, H. Europejski.
Majzner Bernard, Kraków, H. Sport.
Malicka Romana, Warszawa, Zagłoba.
Misiak Jan, Częstochowa, Iwonka.
Morawietz Jan, Katowice, Wiktorja.
Niemczewska Antonina, Lwów, Zamieć.
Nieciecki Stan., Kosów Większy, **Renaissance.**
Niwodniczanka Falewicz Janina, Wilno, Curuśka.
Nowicka Wanda, Poznań, Niespodzianka.
Nowaczyński Zenon, Równe, Polesie.
Nosal Alojzy, Wolica, Księżówka.
Odrobiński Bolesław z ż., Warszawa, Olimpjada.
Okoński Eugenjusz, Warszawa, Wacława.
Pawlikowski Antoni, Warszawa, **Wersal.**
Pawłowski Tadeusz, Warszawa, Polesie.
Paszko Józef, Latyszyn, Kościeliska 39.
Penznerowa Zofja, Kraków, Kalina.
Peschel Dr. Karol z ż., Warszawa, Jasna Pani.
Piotrowski Ginwiłł Kazimierz, Kraków, Stokrótka.
Powaga Stefan, Chmielów, Olimpjada.
Politycka Irena, Warszawa, Zakrzówek.
Prokocimer Edward, Kraków, Strzecha.
Przybylski Łucjan, Cieszyn, Jordanówka.
Rapaport Bronisława, Warszawa, Curuśka.
Rosenblum Sara z r., Łódź, Wacława.
Ryczakowa Marja, Dolina, Lutnia.
Sauber Helena z dz., Kraków, Kalina.
Sankowski Zygmunt, Warszawa, Lunieczka.
Sendys Władysław, Warszawa, **Maraton.**
Sentek Tadeusz, Poznań, Jasna.
Świtalska Michalina, Warszawa, Żywcz., Marusarz.
Spisbach Halina, Kraków, Granit.
Sikorowa Stanisława, Łomża, Chałub., Cieśla.
Sołtysikówna Cecylja, Jasło, Przemyślanka.
Smołuchówna Genowefa, Kraków, Olimpjada.
Sudejko Janina, Warszawa, **Szałas.**
Suflecianka Cecylja, Łódź, **Wersal.**
Suska Zofja, Warszawa, **Wersal.**
Schorr Izydor Maur., Lwów, Dworek.
Szapiro Jerzy, Warszawa, Orawa.
Szałomski Witalis, Warszawa, Pomoc Bratnia.

Schachler Małgorzata, Hindenburg, H. Europejski.
Szmulowicz Henryk, Łódź, Morskie Oko.
Szwed Józefa, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Scheuer Helena, Kraków, Wanda.
Szymańska Marja, Warszawa, Lunieczka.
Schenker Dr. Edmund, Kraków, Strzecha.
Strzelecka Eugenja, Kraków, Stokrótka.
Streit Marja, Katowice, H. Europejski.
Staruszkiewicz Józef z ż., Warszawa, H. Sport.
Taubenfeld Dina, Warszawa, Iwonka.
Trenta Stanisław, Kraków, Orcio.
Tislowitz Norbert, Kraków, Strzecha.
Venulet Jadwiga z s., Warszawa, Skaut.
Wasserberger Jadwiga, Warszawa, Żychoniówka.
Wawrzyniak Jan, Poznań, Curuśka.
Wasielewska H., Połajewo, Albatros.
Weisman Anda, Oborniki, Albatros.
Wendt Edmund z ż., Warszawa, **Wersal.**
Wechtersbachówna Ludwika, Chorzów, Chał., Cieśla.
Weisberg Baruch, Kraków, Wanda.
Winnicka Marja, Warszawa, Przystań.
Woroniecka Wanda, Warszawa, **Sienkiewiczówka.**
Wojtyczek Stanisław, Kraków, Jasna.
Wojtczak Marjanna, Warszawa, **Konradówka.**
Zabiegaj Franciszek, Kraków, Paryżanka.
Zawadzka Aleksandra, Warszawa, Włodka.
Zborowska Henryka, Warszawa, **Konradówka.**
Zubikówna Eugenja, Warszawa, Irusienka.
Zylla Jan, Katowice, **Maraton.**
Żmigród Leon, Łazy, Iwonka.

Z dnia 21 i 22 lutego 1930 r.

Adolfowa Henryka, Lwów, Jaszczur., Wanda
Amsterowa Marja, Kraków, Anastazja.
Areszkówna Natalja, Rynarzewo, Sanat. Nauczyc.
Aulich Dr. Jerzy z ż., Bielsko, H. Europejski.
Andrusiewiczówna Marja, Porąbka, Oksza.
April Adolf B., Kraków, Morskie Oko.
Baczyńska Zofja, Warszawa, H. Aport.
Bandorowski Włodzimierz z ż., Łódź, Bristol.
Baranowa Kazimiera, Lwów, Dom Zdr. S. U. P.
Balukiewicz M. z ż., Warszawa, H. p. Gewontem.
Barliński Klemens, Warszawa, Sas.
Blecheisenowa Dosia z r., Kraków, Wzlot.
Betes Holzer Józef, Budapeszt, Morskie Oko.
Beylin Stefanja, Warszawa, Orawa.
Beylin Karolina, Warszawa, Orawa.
Bendzlówna Sura, Kowel, Łubień.
Bendarzewska Kazimierza z s., Łódź, Świetlana.
Brienle Jan z ż., Warszawa, Bristol.
Białowiejska Irena, Warszawa, Maliniakówka.
Briesemeister Leokadja, Warszawa, Morskie Oko.
Bikowski Ludwik, Poznań, Wierchy.
Bibersztajnówna Eugenja, Łódź, Bajka.
Błotna Stanisława, Poznań, **Sienkiewiczówka.**
Błocka Wanda, Lwów, Promienna.
Borensztejn Marja, Warszawa, Zawory.
Bondorowski Włodzimierz z ż., Łódź, Bristol.
Bogusławski Zygmunt z ż., Piotrków, Stamary.
Bosch Józefa, Warszawa, H. p. Gewontem.
Borkowski Jan, Opoczno, H. Sport.
Bornstein Malwina, Kraków, Wanda.
Burdajewicz Walenty, Posadowo, Ryś.
Bulder Alfred, Warszawa, Odrodzenie.
Blühbaum Ludwik, Kraków, Morskie Oko.
Całkosiński Kazimierz, Warszawa, W. Słońcu.
Cederbaum Maksymiljan, Warszawa, **Warszawianka.**
Cederbaum Jan z ż., Warszawa, **Warszawianka.**
Chromińska Zofja z s., Warszawa, Niespodzianka.
Chromiński Tadeusz, Warszawa, Niespodzianka.
Chawłowska Karolina, Lwów, **Biały Dom.**
Chłapowski Stanisław, Szołdry, Biała Róża.
Chacharowski T., Kórnik, Kuźnice, Murowanica.
Chylewski Jerzy, Warszawa, Bohdanówka.
Chmielińska Janina, Płćwia, Pajac.
Chrząszcz Jan, Graboszyn, Morskie Oko.
Czarnecka Kazimiera, Warszawa, **Carlton.**
Deimhardtówna Edyta, Warszawa, Oaza.
Deimhardt Karol, Warszawa, Oaza.
Dresslerowa Zofja, Brześć n./B., Polic. Dom Zdr.
Dębicki Stanisław, Poznań, H. p. Gewontem.
Diament Lejzer L., Warszawa, Szymony o. Gąsien.
Działowski Józef, Częstochowa, w górach.
Domiczowa Pelagja z dz., Poznań, **Sienkiewiczówka.**
Domański Zygmunt, Radom, Modrzejów.
Dudajekówna Józefa, Lwów, Promienna.
Dubsky Norbert z ż., Lwów, Morskie Oko.
Druszkowska Kazimiera z c., Warszawa, Jaśka.
Elsls Marta, Warszawa, **Ruczaj.**
Elmer Zofja, Warszawa, Bohdanówka.
Freid Izrael Jakób, Warszawa, Dworek.
Felix Maks, Andrychów, Lipowy Dwór.
Fiffer Azryl, Skierniewice, Radjon.
Finkelstein Ada, Kraków, **Wersal.**
Fiedler Dorota, Berlin, Morskie Oko.
Friedhaber Herman z ż., Jordanów, H. p. Gewontem.
Filanowska Stanisława, Kraków, Rzymianka.
Fudalanka Franciszka, Śląsk, Sanat. Nauczyc.
Grabowska Franciszka, Klimontów, Czerw. Krzyż.
Gąsowska Teresa, Grabów, Chata.
Greicer Chaim, Będzin, Krupówki 35.
Gresztowa Stefanja, Częstochowa, Sanato.
Genendelmanówna Gustawa, Katowice, Stochówka.
Gelbart Mozes, Zduńska Wola, Maraton.
Grefikowicz Wanda, Kraków, Morskie Oko.
Gromus Stefanja z c., Kraków, Żywczańskie, Janik.
Goleniowska Leokadja, Warszawa, Maliniakówka.
Goldman Adolf, Warszawa, Morskie Oko.
Gormsen Tatjana z c., Poznań, Błękitna.
Grohman Ryszard, Łódź, Tomkówka.
Grolig Stanisław, Kraków, H. p. Gewontem.
Grundrach Irena, Warszawa, Ermitage.
Harcej Zofja, Warszawa, Kamilla.
Habrat Władysław, Poznań, Sanato.
Hadryanówna Marja, Król. Huta, Lotos.
Hadryan Edmund, Król. Huta, Lotos.
Habas Władysław, Chojnik, Nowot., Andrz. Gut.
Halberstadt Sura I., Warszawa, Zdrój.
Hermanówna Teresa, Warszawa, Olimpjada.
Hejnar Władysław z ż., Lwów, H. p. Gewontem.
Hetmanowa Irenan, Szczawin, Sanat. Nauczyc.
Hempel Stefan, Warszawa, Stamary.
Hirsa Stanisław, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Higersberger Marja, Warszawa, Bristol.
Horodeńska Marja, Warszawa, Bank Polski.
Hornik Józef, Kraków, H. Sport.
Holzer Betes Józef z ż., Budapest, Morskie Oko.
Holz Elwina, Kalisz, Zdrój.
Inwald Mieczysław, Będzin, Djana.
Jaskulski Henryk, Przemyśl, Sanat. Wojsk.
Jakliński Dr. Leszek, Lwów, Promienna.
Jakubowska Janina, Łódź, Albatros.
Jaroszuk Eudokja, Warszawa, Staszeczkówka.
Jankowski Antoni, Warszawa, Grunwald.
Jakimowiczówna Marja, Wilno, Lipnica.
Jędrzejowska Halina, Warszawa, Krokus.
Jędrzejowska Henryka, Warszawa, Bank Polski.
Kawalerski Aleksander, Lwów, **Irusia.**
Krajewski Tadeusz z ż., Toruń, Baranówka.
Knaster Estera z c., Warszawa, Notre Dame.
Karp Szolek, Częstochowa, w górach.
Kaznowski Leon, Łódź, **Maraton.**
Kleczewski August, Lwowskie, **Ruczaj.**
Kretówna Marja, Król. Huta, Cieszynianka.
Kenysberg Seweryna, Warszawa, Stochówka.
Klein Dr. Aniela, Warszawa, Poraj.
Kiełbasa Paweł z r., Katowice, Morskie Oko.
Klinger Bernard, Bielsko, **Maraton.**
Kiszkowa Helena, Olkusz, Dom Turyst. Naucz.
Kotełko Stefan, Aleksandrów, Sanat. Nauczyc.
Kosmólski Kazimierz, Warszawa, Krokus.
Kotowska Marja, Lwów, Krokus.
Królikowska Teodora z c., Kraków, Kasprusie 54.
Kohnowa Erna, Bielsko, **Sienkiewiczówka.**
Kołakowski Stan. z ż., Warszawa, H. Europejski.
Kotowska Regina, Zielonka, Warsz. Kasa Ch.
Kozubowa Marja, Tarnów, Oaza.
Kobielska Marja, Warszawa, Kresy.
Kozłowski Stanisław z ż., Warszawa, Morskie Oko.
Klose Rudolf, Pabjanice, Strugowa.
Klose Elżbieta, Pabjanice, Strugowa.
Kutówna Franciszka, Komarno, Grunwald.
Krupiński Stefan z ż., Warszawa, **Miła.**
Kubasiewicz Jadwiga, Warszawa, Perełka.
Kucówna Barbara, Nowosiółki, Sorrento.
Kulas Jan, Warszawa, Polic. Dom Zdr.

Zakład Kosmetyki Lekarskiej i elektrolecznictwa
Dr. Szymona Papiera
specjalisty chorób skórno-wenerycznych
Djatermja, lampa kwarcowa, elektryzacja, kaustyka.
LECZENIE ŻYLAKÓW
ul. Kościeliska 2 .·. Tel. 449

Kuźniarowa Lucyna, Warszawa, Kamilla.
Kucharzewski Jan, Warszawa, **Marilor.**
Kucharski Józef, Biała Podl., Jasna Pani.
Kurpiewska Jadwiga z c., Warszawa, **Renaissance.**
Kruk Ludwik z c., Poznań, **Januszek.**
Lam Dr. Stanisław, Warszawa, Bristol.
Landwirt Karol, Kraków, **Wersal.**
Laszczka Bogdan z ż., Kraków, Albatros.
Landau Eda, Żywice, Poraj.
Laszczkowa Czesława, Kraków, **Przedświt.**
Leszczyński Wojciech, Sobieszyn, Halka.
Lewiński Marjan, Bydgoszcz, Czerw. Krzyż.
Lesiecka Józefa, Hajduki W., Cieszynianka.
Liberman Stefanja, Berlin, Boryna.
Lipska Eugenja, Łódź, Djana.
Lipska Marja, Warszawa, Morskie Oko.
Lubanka Irena, Warszawa, Sanat. Wojskowego.
Łukaszewicz Ant. Bohd., Warszawa, Biała Róża.
Łabuciówna Irena, Warszawa, Czerw. Krzyż.
Ładówna Krystyna, Ząbkowice, Parnas.
Ładosówna Charlotte, Grudziadz, Bohdanówka.
Ługowska Elżbieta, Lublin, Oksza.
Łonicki Janusz, Kraków, H. p. Gewontem.
Makowski Tytus, Warszawa, Przystań.
Malinowska Krystyna, Piastów, Nosal.
Maciejewska Stefanja, Garbów, Atlas.
Mańkowski Emeryk, Poznańskie, **Marilor.**
Malinowska Łucja, Zambrów, Sanat. Wojskowe.
Mnerka Rudolf z m., Poznań, Morskie Oko.
Mikowa Stefanja, Chrzanów, Atlas.
Mikucki Witold, Bielsko, Dom Wycieczk.
Michalski Jan, Warszawa, Bristol.
Michałowicz Tomasz, Gniezno, Morskie Oko.
Michałowski Mieczysław, Warszawa, Oaza.
Mikołajczyk Stanisław, Łódź, Tomkówka.
Mintzowa Małka, Warszawa, Krupówki 35.
Miziewicz Andrzej, Mościce, H. Sport.
Mieszkowski Jan, Warszawa, Wanda.
Molówna Stanisława, Warszawa, Nosal.
Młodzianowski Władysław, Dąbie, **Maraton.**
Muszyński Józef, Pińsk, Sanat. Wojskowe.
Müller Edward, Warszawa, Sanat. Wojskowe.
Mydlach Stefan, Poznań, Ślimakówka.
Natorfowa Janina z c., Warszawa, Zamieć.
Nitra Jan, N. Sącz, H. p. Gewontem.
Nirensztejn Izabella, Warszawa, Stochówka.
Nowak Alina, Warszawa, Nosal.
Nowak Teofil, Kielce, **Przełęcz.**
Nowińska Wacława, Warszawa, Oksza.
Olcówna Sabina, Warszawa, Nosal.
Ostrowska Henryka, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.

Dyplom polski. Dyplom paryski.
„IKEDA" — Instytut Kosmetyczny
Zakopane, Rynek, dom J. Trybuły.
Racjonalne pielęgnowanie urody podług najnowszych metod Institut de Beaute „KEVA" w Paryżu. Usuwanie wad cery. Najnowsze aparaty. Maski paryskie i wiedeńskie. Okłady parafinowe. Farbowanie brwi i rzęs.

Oziębły Franciszek z ż., Łódź, Reduta.
Olszewiczowa Zofja, Poznań, **Renaissance.**
Ostrowska Zofja, Grudziądz, Bohdanówka.
Otorowski Władysław, Kraków, Morskie Oko.
Oszast Zbigniew, Kraków, **Wielkopolanka.**
Pstrągowska Wanda, Warszawa, Nosal.
Pałasiński Romuald, Kutno, **Kmicic.**
Pawłowska Aniela z siostrą, Zagórze, Błękitna.
Paszkowski Wacław, Domaniewicze, Lida.
Pachowa Irena, Krzemień, Dom Turyst. Naucz.
Parnes Zofja, Kraków, Wanda.
Preliński Stanisław, Częstochowa, Czerw. Krzyż.
Przecławska Irena, Warszawa, Rzymianka.
Pilecka Anna, Kraków, Bank Polski.
Piasecka Zofja, Warszawa, Sanat. Wojsk.
Piekarski Dr. Stanisław z ż., Warszawa, San. Wojsk.
Piotrowski Józef, Rożyszcze, Krzesanica.
Piwnicka Joanna, Śrebrna, Biała Róża.
Pieńkowski Stanisław, Warszawa, **Śnieżka.**
Piasecki Stanisław, Bydgoszcz, **Carlton.**
Pietraniec Bożena, Jarosław, Sanat. Wojsk.
Pietrzak Franciszek, Poznań, Sanat. Wojsk.
Podgórzec Marja, Król. Huta, Grunwald.
Plosówna Eugenja, Warszawa, Bank Polski.
Pomatowski Janusz, Warszawa, Borek.
Płochowski Leonard, Warszawa, Promienna.
Popielska Wanda, Lwów, Czerw. Krzyż.
Pop Wiktor z ż., Rumunja, H. Sport.
Ragowa Marja, Warszawa, Sanat. Wojskowe.
Reszkowa Stefanja, Katowice, Zalesie.
Riegelhaupt Emil, Lwów, Grunwald.
Rożański Teodor, Radom, Urocza.
Rongies Ludwika, Warszawa, Nosal.
Różycki Wacław, Wieluń, Jasny Domek.
Romanowicz Franciszek, Warszawa, Janka.
Rozencwaig Ch. z r., Częstochowa, w górach.
Rowiński Antoni, Knurów, **Radowid.**
Rodys Jan z ż., Łódzkie, **Carlton.**
Rundbaken Emilja, Warszawa, Promienna.
Rubin Helena z c., Bielsko, Krupówki 35.
Rupniewska Zofja, Janowice, **Konradówka.**
Rutkowska Regina z c., Działdowo, Parnas.
Rykalska Marja, Bielsko, Cieszynianka.
Salamańczyk Władysław, Warszawa, Nosal.
Skarzyński Jan, Warszawa, w górach.
Sławek Tadeusz, Katowice, Karjusz.
Sejfer Zofja, Wilno, Halka.
Sikora Tadeusz, Kraków, Jordanówka.
Świeca Adolf, Warszawa, Piast.
Siedlecki Jerzy, Gonno, Ciągłówka, Brzega.
Sienkiewicz Włodz., Lwów, Czerw. Krzyż.
Smidowiczowa Wanda, Stryszów, Dom Tur. Naucz.
Śmiechowska Marja, Lwów, Sanato.
Sikorska Czesława, Poznańskie, H. p. Gewontem.
Śliwiński Artur, Warszawa, Morskie Oko.
Soczyńska Zofja, Warszawa, Zakrzówek.
Sobierajska Irena, Warszawa, Maliniakówka.
Sojska Natalja, Mstów, Dom Turyst. Naucz.
Soszkówna Janina, Warszawa, **Bór.**
Smołuchówna Genowefa, Kraków, H. p. Gewontem.
Sudolska Marja, Kraków, **Śnieżka.**
Suszczewski Rakusz Eug. z ż., Wołkowysk, Poraj.
Schererowa Antonina z c., Kraków, **Wersal.**
Schuch Stanisław, Warszawa, Wojciechowo.
Szlosberg Felicja, Warszawa, Zawory.
Schönwetter Henryk, Kraków, Bristol.
Szlezyngier Cywja z c., Będzin, Krupówki 35.
Szuba Konstanty, Sielec, Staszeczkówka.
Sztrejówna Elza, Rybitwy, Złomień.
Szczerbiak Mikołaj, Rembertów, Oleńka.
Schorr Henryk z ż., Przemyśl, Zawory.
Starowiejski Ludwik z ż., Krakowskie, **Marilor.**
Stalkopf Tadeusz, Warszawa, Oaza.
Stachniewska Stefanja, Warszawa, Bristol.
Stenzel Dr. Stefan, Lwów, **Warszawianka.**
Staszkiewicz Wójcikowa Marja, Kraków, Morskie O.
Staszkiewicz Wanda, Warszawa, Morskie Oko.
Stande Henryk, Warszawa, Oaza.
Trachtenberg Leiser, Wiedeń, Trzy Róże.
Tarnowska Wiesława, Jasionna, Murań.
Twardochleb Józef, Lwów, Czerw. Krzyż.
Teofilak Teodor, Warszawa, Sanat. Nauczyc.
Tenenblum Pola, Łódź, Granit.
Tomkiewicz Karol, Lwów, Wacława.
Turkówna Helena, Raczki, Modrzejów.
Tymowski Jarosław, Ulesie, **Warszawianka.**
Tyske Natalja, Warszawa, Cieszynianka.
Uznański Witold, Tyczyn, **Marilor.**
Walczewski Kazimierz, Warszawa, Nosal.
Wasilkowska Bronisława z c., Kraków, Polanka.
Wasilewska Wiktorja, Rożyszcze, Kamilla.
Wajda Emil, N. Sącz, Turkowski, Ciągłówka.
Wańkowicz Jan z ż., Kraków, Stamary.
Weiss Szymon z ż., Bielsko, H. Europejski.
Welke Wanda, Warszawa, Bank Polski.
Wilga Anna, Warszawa, Nosal.
Wierzbicka Dr. Wanda, Warszawa, **Miła.**
Windman Mojżesz z ż., Zawiercie, Trzy Róże.
Wiewiórowski Władysław, Zdołbunów, Sanat. Woj.
Widawski Jerzy, Warszawa, **Biały Dom.**
Wiercejko Dymitr, Wiarowice, Sanat. Nauczyc.
Winawer Bruno Bern., Warszawa, Orawa.
Wołoszynówna Genowefa, Lwów, Sanat. Nauczyc.
Wróblewska Marja, Lwów, Chramcówki, Kluś.
Woysław Marja, Warszawa, Kamilla.

Woroniecka Marja, Opatów, Gerlach.
Wołosz Aleksandra, Warszawa, Zakł. św. Józefa.
Wolska Juljanna, Bydgoszcz, Zakł. św. Józefa.
Woycke Henryk z ż., Warszawa, Japonka.
Wójcikowa Steszkiewicz Marja, Kraków, M. Oko.
Wnukowski Klemens, Katowice, Ukrainka.
Wyrzykowski Stanisław z ż., Warszawa, Albion.
Zachariasiewicz Zofja, Warszawa, Sielanka.
Zachariasiewicz Fr. i St., Lwów, Sielanka.
Zdżarski ks. Jan, Łódź, Księżówka.
Zalesiński Tadeusz, Katowice, Poraj.
Zilberszpic Mieczysław, Łódź, H. Europejski.

Z dni 23, 24, 25 i 26 lutego 1930.

Antonowicz Zofja, Wilno, Zacisze.
Baranowa Marja, Sępolno, Oleńka.
Balicki Jan, Myszków, Łomnica.
Barstoszewicz Stanisław, Łowicz, Hp. Gewontem.
Baranowa Maryla, Wołyń, St. Polana 25.
Baranowska Zofja, Stanisławów, Sanat. Wojsk.
Batkówna Marja, Kraków, Hp. Gewontem.
Bajkowska Barbara, Żychlin, Wojciechowo.
Brzeziński Franciszek, Poznań, Bristol.
Betterowa Anna, Katowice, **Biały Dom.**
Berger Wilner Salomea, Warszawa, Djana.
Brzeziński Franciszek, Poznań, Ludka.
Białkowski Roman, Warszawa, **Warszawianka.**
Bieniek Dr. Franciszek, Katowice, Sarjusz.
Bromerowa Sabina, Kraków, Żywcz., J. Obrochta.
Brodowska Zofja, Leśmierz, Orlątko.
Brocka Anna, Warszawa, Bocian.
Bocheński Kazimierz, Warszawa, **Ziemiański.**
Borucka Janina, N. Sącz, Lwowianka.
Bobrowski Czesław, Warszawa, Lwowianka.
Blockówna Helena, Warszawa, Włodka.
Bojanowiczowa Ewelina, Kowel, Słoneczna.
Boguszewski Jerzy, Warszawa, Boruta.
Borkowska Marja, Warszawa, Sarjusz.
Bobilewicz Juljan, Lublin, Sanat. Wojsk.
Bojanowski Ignacy z ż., Warszawa, Morskie Oko.
Bojkowski Antoni z c., Żychlin, Morskie Oko.
Broszkiewicz Karol z ż., Warszawa, Oaza.
Buryńska Helena, Bydgoszcz, Wiktorja.
Burawska Wanda, Warszawa, Włodka.
Blunzweich Chana z s., Warszawa, Krupówki 35.
Budka Franciszek, Krzeszowice, Szpital Klim.
Bryksy Stanisław, Warszawa, Warsz. Kasa Chor.
Cemach Jakób, Warszawa, **Marilor.**
Ceglarski Stefan, Bydgoszcz, Sanato.
Ciesielski Edmund z ż., Ostrów, **Sienkiewiczówka.**
Ćwikowska Janina, Warszawa, Ludka.
Cichocka Izabella, Pleszew, Jadwiniówka.
Cywicki Rudolf, Poręba, Krupówki 17.
Cyrzytkowa Zofja, Borszczów, Sanat. Wojsk.
Cywiński Ludomir, Warszawa, Gładkie, Sobański.
Chrzanowska Zofja, Poznań, **Szałas.**
Cholewicki Dr. Zygm. z ż., Warszawa, **Heńka.**
Chmielewska Antonina, Warszawa, Wawel.
Chrostówna Marja, Warszawa, **Warszawinaka.**
Cholewińska Marta, Szarlej, Ryś.
Czarnecka Helena, Warszawa, Sanat. Wojsk.
Czarliński Jarosław, Katowice, **Radowid.**
Dahlen Wacław, Warszawa, Sanat. Wojskowe.
Dąbek Irena, Zambrów, Sanat. Wojsk.
Dąbrowski Ignacy z ż., Warszawa, Morskie Oko.
Dąbrowska Stefanja, Dembawiec, Kościeliska 39.
Dessen Leon, Warszawa, Bocian.
Drecki Józef, Toruń, Mirabella.
Dziekońska Marja, Warszawa, H. Europejski.
Dzidowski Franciszek, Sielce, Polic. D. Zdr.
Dzieduszycki Aleks., Lachowice, **Warszawianka.**
Dzięzdzielewicz Janusz, Lwów, Bristol.
Dzięzdzielewicz Jadwiga, Lwów, Bristol.
Dzierżawski Sławomir, Mikulice, Wołodyjówka.
Drozdowski Łucjan, Głusk, Lalka.
Doubrawska Ludwika, Kraków, Sąsiadka.
Dulchnaj Leon, Włochy, Warsz. Kasa Ch.
Druszkiewicz Feliks, Warszawa, Goplana.
Druckerówna Róża, Kraków, Kujawianka.
Dulęba Karol, Lwów, **Ruczaj.**
Elenberg Mendel, Warszawa, Djana.
Ebuszyc M., Łódź, Janosik.
Eisner Jakób, Łódź, Morskie Oko.
Englender Jadwiga, Lwów, Bristol.
Eichler Witold, Pabjanice, Wołodyjówka.
Eckert Dr. Bedrich, Praga, Morskie Oko.
Ejsmond Juljan z r., Warszawa, Bohdanówka.
Franke Emil Marjan, Poznań, Stamary.
Frączek Hieronim, Kraków, San. Wojsk.
Falatowicz Teodor, Borysław, Szpital Klim.
Fajbaum Stanisław z ż., Warszawa, Granit.
Fajertag Natalja, Warszawa, Bristol.
Falguet Albert Celestyn, Warszawa, Bristol.
Foerster Roman z ż., Modlin, Baszta.
Frejtag Lajzer, Kraśnik, Janosik.
Feigenbaum Eljasz, Łódź, Bristol.
Feldebarch Fryderyk, Warszawa, H. Europejski.
Feiner Hugon, Bielsko, Tadzikówka.
Feilerówna Dr. Marja, Kraków, Morskie Oko.
Fiszman Dawid z ż., Warszawa, Radjon.
Fignerowa Adela, Kraków, Granit.
Gałczyńska Wanda z c., Warszawa, Baranówka.
Gajewski Wacław z ż., Warszawa, Baszt.
Grabowski Adam, Warszawa, **Warszawianka.**
Gąsiorowski Dr. Eryk, Warszawa, Stamary.
Gassner Ignacy z r., Kraków, Zawory.
Gałązka Jakób z ż., Katowice, Granit.
Grzejewska Anna, Warszawa, Krzemień.
Grzędzica Tytus, Warszawa, **Warszawianka.**
Geyer Róża, Warszawa, Adela.
Gliksberg Michał, Łódź, Bristol.
Glińska Wanda z c., Warszawa, **Przedświt.**
Giebułtowska Marja, Warszawa, Olimp.
Golembkowa Michalina, Poznań, Sanat. Wojsk.
Grossman Dr. Bernard, Kraków, Przystań.
Gólska Dr. Helena z s., Kraków, Stamary.
Godel Rudolf, Kraków, Granit.
Górska Irena, Warszawa, **Kmicic.**
Gośliński Sylwester, Poznań, Sanat. Wojsk.
Godzińska Małgorzata, Warszawa, Szpital Klim.
Gorzechowski Dr. Józef, Warszawa, Wojciechowo.
Gorgolewska Janina, Gniezno, Janówka.
Goldbergowa Salomea, Kraków, Granit.
Grus Józefat, Pomorze, Ślimakówka.
Hanus Juljan, Pińsk, Sanat. Wojsk.
Hauba Wacław z ż., Warszawa, Sanat. Wojsk.
Handzlowa Zofja, Żelechów, Modrzejów.
Halpern Helena, Łódź, Poraj.
Hagler Ozjasz, Lwów, Ślimakówka.
Hałłasówna Józefa, Krakowskie, Sanat. Naucz.
Hahn Aron, Drohobycz, Szpital Klimat.
Heikes George Konrad z ż., Katowice, Bristol.
Helmdach Walter z ż., Charlottenburg, Mor. Oko.
Hempel Stefan, Warszawa, **Radowid.**
Herodek Zofja, Warszawa, Wojciechowo.
Hirszfinkiel Ignacy, Łódź, Oaza.
Hildtowa Jadwiga, Warszawa, Wawel.
Holländer Anna, Tarnów, Urocza.
Holzer Aron Wolf, Amsterdam, Bristol.
Hochman Aron, Chełm, Szymony, Groblowy.
Hoszard Jerzy, Warszawa, **Radowid.**
Iwanowski Wład., Bydgoszcz, **Warszawianka.**
Izbicka Eugenja, Bydgoszcz, Cieślówka.
Imroth Jan z c., Warszawa, Wawel.
Ignatiuk Artemjusz, Warszawa, **Maraton.**
Jakóbski Wiktor, Siedliska, **Przedświt.**
Janowska Marja z s., Kowel, Lotos.
Jachna Paweł, Radłów, Lalka.
Jagminowa Eugenja, Holszany, Baranówka.
Jesse Elly z siostrą, Łódź, **Przełęcz.**
Jeziorska Wanda z s., Rawicz, Ludka.
Jung Bolesława, Lwów, Lalka.
Jurkowska Józefa, Warszawa, Przystań.
Judkowicz Mendel, Bruksela, Granit.
Jurkowski Eugenjusz, Bielany, Gencjana.
Klaczyńska Matylda, Król. Huta, Sanat. Wojsk.
Karasiowa Bronisława, Bochnia, Sanat. Wojsk.
Krawczykowa Rudnicka H., Sosnowiec, Jerzewo.
Kałuszyner Stefan z ż., Łódź, Mascotte.
Kabłak Jan, Nowy Targ, Hp. Gewontem.
Karpińska Natelja, Warszawa, Gencjana.
Kapuścińska Jadwiga, Warszawa, Tomkówka.
Karpowicz Leonard, Warszawa, Atlas.

Sanatorjum dla płucno-chorych
pod kierownictwem
Dra Edwarda Łotockiego
w Zakopanem, ul. Chałubińskiego 5.
Stały lekarz na miejscu. Roentgen.
Laboratorjum. Centralne ogrzewanie.
Leżalnia w ogrodzie. Bibljoteka dla użytku chorych.
Bliższe informacje: **Dr. E. Łotocki**
(tel. nr. 240).

Kamińska Felicja, Warszawa, Zawory.
Krajewski Łukasz, Radom, Sanato.
Karkoszowa Marja, Kraków, Sanat. Wojsk.
Kraupa Dr. Józef, Tarnów, Sanat. Wojsk.
Kahane Dr. Fryderyk, Kraków, H. Sport.
Karwacki Stanisław, Warszawa, Bank Polski.
Kempińska Jadwiga, Bydgoszcz, Świt.
Keller Adolf z ż., Borek Fał., Tomkówka.
Krzemińska Stanisława, Warszawa, Walówka.
Kenig Aron Henoch, Warszawa, Grunwald.
Kleinówna Aniela, Warszawa, Orawa.
Kicówna Marja, Katowice, Cieszynianka.
Kniaginin Gabrjel, Kraków, **Przedświt.**
Kilińska Klementyna, Kraków, Hp. Gewontem.
Kozłowska Zofja, Lublin, Sanat. Wojsk.
Kozłowski Stanisław, Modlin, San. Wojsk.
Kozłowska Wera, Warszawa, Sanat. Wojsk.
Kochańska Janina, Warszawa, **Ziemiański.**
Kowalski Leon, Kalisz, Wierchy.
Kocwówna Helena Jadw., Kraków, Curuśka.
Kowalski Jan z ż., Kraków, Stamary.
Kollert Zdzisław, Dęblin, Hp. Gewontem.
Kotulski Dr. Ludwik, Kraków, Hp. Gewontem.
Krodkiewska Marja, Sosnowiec, Reduta.
Komorowski Hr. Michał, Siedliska, **Marilor.**
Kopczyński Tadeusz, Poznań, Morskie Oko.
Kozłowska Janina, Kraków, Morskie Oko.
Kozłowski Stanisław z ż., Warszawa, Boruta.
Koiszewska Władysława, Warszawa, Złotogłów.
Kornblum Henryk, Kraków, Krupówki 35.
Königsberg Sabina, Kraków, Szymony, Groblowy.
Korczepińska Anna, Warszawa, Sanat. Wojsk.
Korek Wacław, Kraków, Szpital Klimat.
Krokay Marja, Kraków, Hp. Gewontem.
Koczorowski Gerwazy z ż., Warszawa, **Maraton.**
Kościńska Marja, Warszawa, Wojciechowo.
Kobylińska Stanisława, Pruszków, Wojciechowo.
Królikiewicz Józef, Warszawa, Bank Polski.
Kubicówna Elżbieta, Katowice, Mołodów.
Kunst Arnold, Bielsko, Świt.
Kucharski Dr. Teofil, Poznań, **Krywań.**
Kulikówna Stanisława, Kraków, Tomkówka.
Kunicki Feliks, Warszawa, Bajka.
Kurella Wacław z ż., Warszawa, Dom Wycieczk.
Kucowa Honorata, Łuck, Sanat. Wojsk.
Kurczewska Marja, Bielsk, Polic. Dom Zdrowia.
Krzysztofowicz Alfred i Cecylja, Paryż, Stamary.
Kryczkowski Jarosław, Przemyśl, Kościeliska 39.
Krzyczkowski St. z ż., Warszawa, H. Europejski.
Langer Sara, Kraków, Chowanna.
Lamot Wiktor, Toruń, **Radowid.**
Lewicki Zygmunt, Toruń, **Irusia.**
Lewański Rudolf, Warszawa, **Maraton.**
Leśniewska Stanisława, Poznań, Sanat. Wojsk.
Lewenstein Stanisław, Lwów, Bristol.
Liban Dr. Emil, Borek Fał., Przystań.
Litawski Józef, Kraków, Oaza.
Lipska Janina, Łódź, Morskie Oko.
Lipiński Stanisław, Warszawa, Stamary.
Lowieniecka Janina, Warszawa, Bohdanówka.
Ludera Franciszek, Lublin, Sanat. Wojskowe.
Lusman Jakób, Warszawa, Bocian.
Lukas Romuald, Tarn. Góry, Ludka.
Ługowski Mieczysław, Suwałki, Sanat. Wojsk.
Łaska Jadwiga, Warszawa, Władysławka.
Łobaczewska Leonja z s., Jasło, Krokus.
Łukasiewicz Leokadja, Ryczów, H. p. Gewontem.
Łuszczak Leon z ż., Białystok, **Wersal.**
Łokcikowski Włodzim., Warszawa, Poznanianka.
Łempicka Różycka Eug., Winnica, Żychoniówka.
Łysiński Guidon, Poznań, Bystre.
Mann Stefan, Warszawa, Morskie Oko.
Majdecki Marjan, Warszawa, H. Europejski.
Magdziarz Władysław, Rzeszów, Sanat. Wojsk.
Majewska Natalja, Poznań, Szopenówka.
Maliszewska Marja, Warszawa, **Ziemiański.**
Mańkowski Józef, Warszawa, **Ziemiański.**
Majcherek Piotr, Tomaszów Maz., Pol. Dom Zdr.
Markowicz Mieczysław, Kraków, Strzecha.
Malinowski Andrzej, Pietrzyków, **Marilor.**
Maroko Abram z r., Łódź, Szczęsna.
Matauszek Karol z ż., Warszawa, Złotogłów.
Marweg Jan, Poznań, **Warszawianka.**
Marcinkowski Jan, Kraków, Sanat. Wojskowe.
Machowska Emilja, Grodno, Sanat. Wojskowe.
Malowa Ewa, Truskolasy, Nosal.
Marder M., Kowel, Orawa.
Makowicz Aleks. z ż., Katowice, Jerzewo.
Macudzińska Emilja, Targowica, Polic. Dom Zdr.
Merzowicz Roman, Pomorze, Krupówki 17.
Menzel Stanisław, Poznań, Przystań.
Meisels Ignacy, Kraków, Oaza.
Misiak Władysław, Pleszew, Zakł. św. Józefa.
Misiakowa Zofja, Łęczyca, Orlątko.
Michałowicz Tomasz, Gniezno, Lwowianka.
Miziewicz Andrzej, Mościce, **Ruczaj.**
Michalski Maksymiljan, Żmijewo, Modrzejów.
Mintz Fela, Kraków, Granit.
Michaelisowa Janina, Warszawa, Koszysta.
Minc Nina, Warszawa, Krupówki 35.
Mokwińska Irena, Rymacze, Szpital Klimat.
Moldzyńska Józefa, Warszawa, **Przełęcz.**
Mroczkowska Anna, Nowa Wilejka, Bajka.
Muszkowski Dr. Jan, Warszawa, Orawa.
Narbutt Nestor, Brześć n. B., H. Europejski.
Nagórski Juljusz, Warszawa, **Carlton.**
Neuman Sława, Koło, Skibówki 17.
Nowicka Zofja, Zamość, Sanat. Dr. Łotockiego.
Nowomiejska Jadwiga, Poznań, Szopenówka.
Nowak Marjanna, Kraków, Krupówki 17.
Noraniecki Adam, Nowa Wieś, Bristol.
Ostrowska Anna, Ujazd, **Maraton.**
Oppenheim Janina z s., Warszawa, Lipowy Dwór.
Ostrowska Jadwiga, Białystok, Kosówka.
Oleksińska Kazimiera, Lublin, **Warszawianka.**
Oszczakiewicz Romana, N. Dwór, Sanat. Wojsk.
Obarska Ola, Bydgoszcz, Wołodyjówka.
Ostrowska Halina, Warszawa, Szpital Klimat.
Paykentowa Zofja, Lwów, **Warszawianka.**
Pawlińska Zofja, Poznań, Kasztelanka.
Parol Wacław, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Paciorkowska Barbara, Warszawa, Wawel.
Pawłowski Alfons, Oliwa, Wybrana.
Preiss Waldemar, Warszawa, **Szałas.**
Przeździecki Jan, Sosnowiec, Lalka.
Przedborska Lidja, Warszawa, Jurand.
Pidłówna Józefa, Drohobycz, Szpital Klimat.
Pietruszka Marcin z r., Warszawa, Władysławka.
Pieniążkówna Julja, Ząbkowice, Jasna.
Piwowarczykówna Jadw., Lublin, **Warszawianka.**
Pik Izrael Wolf, Łódź, Szczęsna.
Pfisterer Romuald, Brzeziny Ł., Czerwony Dwór.
Piwowarczyk Z., Lublin, **Warszawianka.**
Płosska Zofja, Oświęcim, Sanat. Wojskowe.
Podhorzer Wilhelm, Lwów, Biały Dwór.
Polowa Wiktorja z c., Warszawa, Władysławka.
Potok Mieczysław, Będzin, **Maraton.**
Płoszko Józef z ż., Warszawa, Albion.
Prokeschowa Wład. z c., Warszawa, Dom Chałub.
Puchalski Michał, Poznań, Leśniakówka.
Przybylski Antoni, Niemce, Morskie Oko.
Przychocka Dr. Wanda, Warszawa, **Pod M. Boską.**
Przychowiecka Hanna, Ciechanów, Czerw. Krzyż.
Rawicz Sierezbo Marja, Warszawa, H. Europejski.
Radońska Barbara, Poznań, **Szałas.**
Radwan Halina, Warszawa, Albion.
Radwan Jerzy, Poznań, Oaza.
Radziwiłłowiczówna Marja, Wilno, Zakrzówek.
Rachłówna Roma, Katowice, Oaza.
Racięcka Helena, Bydgoszcz, Kasztelanka.
Redulska Janina, Warszawa, Przystań.
Reich Chiel z r., Kraków, Poraj.
Reinherz Adolf z ż., Stryj, Łubień.
Rosenberg Chaja, Drohobycz, Świt.
Rogalski Leopold, Warszawa, Sanat. Wojsk.
Rosenberg Halina, Skawina, Lwowianka.
Rogalska Zofja, Warszawa, **Przedświt.**
Rozenbaum Henryk, Warszawa, Morskie Oko.
Różycki Antoni, Warszawa, Oaza.
Rojtenberg Chana, Równe, Jadwiniówka.
Rostalska Wiera, Osowiec, Sanat. Wojskowe.
Romanowska Irena, Warszawa, Wiktorja.
Rozenblat Henryk, Bruksela, Djana.

Pracownia krawiecka damska
K. BRYCIŃSKIEJ, ZAKOPANE,
ul. WITKIEWICZA, DOM ZOFJI TRZEBUNI,
II-gie piętro.
— Przerabiam na modne. —

Rodkiewiczówna Jadw., Warszawa, Bohdanówka.
Różanykwiat Jul. L., Warszawa, Staszeczkówka.
Ruszel Władysław, Drohobycz, Szpital Klimat.
Rudnicka Krawczyk Hel., Sosnowiec, Jerzewo.
Rudnicki Jan, Warszawa, H. p. Gewontem.
Rudowski Tadeusz z c., Warszawskie, Wiosna.
Rudnicki Adam, Warszawa, Bristol.
Rudkiewiczówna Marta, Warszawa, Wawel.
Rynkiewiczowa Lidja, Warszawa, Lotos.
Sanokowski Dr. Marcin, Jasło, Janka.
Santer Stefan, Lublin, Morskie Oko.
Sareńska Marja, Kraków, H. p. Gewontem.
Saludzianka Halina, Warszawa, Gencjana.
Sawczyńska Marja, Piotrków, Sanat. Wojskowe.
Santi Paweł, Siemianówka, Lwowianka.
Sander Ludwik, Warszawa, Bank Polski.
Sapiński Ks. Dr. Stan., Kraków, Księżówka.
Sempolińska Zofja, Warszawa, Parnas.
Seiden Dr. Szymon z ż., Kraków, Djana.
Skiera Józef, Dziekanowice, H. Europejski.
Swiercz Stefanja, Warszawa, **Carlton.**
Sikorówna Marja, Kraków, Cyganeczka.
Switkowska Danuta, Lwów, Paryżanka.
Sierpiński Władysław, Warszawa, Margot.
Swiderska Aniela, Ostrołęka, San. Nauczyc.
Skibińska Kazimiera, Wołomin, Adela.
Sieradzki Władysław, Kolno, Sanato.
Sikorska Janina, Warszawa, Sanat. Wojsk.
Sidorowa Weronika, Warszawa, Sanat. Wojsk.
Sliwińska Franciszka, Izbica Lub., Lalka.
Święcicka Jadwiga, Warszawa, **Renaissance.**
Sokół Szalinowa Teod., Baranowicze, San. Wojsk.
Skórzewski Bernard, Zbąszyń, **Biały oDm.**
Sobański hr. Jan, Łódzkie, Stamary.
Sosnowski Józef, Warszawa, H. Europejski.
Skoczkowska Jadwiga, Głusk, Lalka.
Smiłuchówna Genowefa, Kraków, Hajduczek.
Solnik Mina, Łódź, Granit.
Sokołowska Marja, Kraków, Zamieć.
Suchowiak Henryk z ż., Poznań, **Szałas.**
Suchodolska Wanda, Warszawa, Parnas.
Sudolska Marja, Kraków, Przystań.
Szulc Feliks, Warszawa, **Warszawianka.**
Szubka Władysław, Poznań, Sanat. Wojsk.
Szalinowa Sokół Teod., Baranowicze, San. Wojsk.
Szczepanik Tadeusz, Lida, **Irusia.**
Szafruga Tadeusz, Dąbrowa Górnicza, Silva.
Schlosserowa Zofja, Opatówek, **Marilor.**
Schnatzke Irena, Bielsko, Tadzikówka.
Szwajowa Józefa, Kraków, Sercanki.
Szafranowska Józefa, Łowicz, Reduta.
Szymański Władysław, Łokucze, Słoneczna.
Szajowa Karola, Wieluń, Stochówka.
Szczepańska Anna, Mszana Dolna, Sanato.
Szamek Gabrjel, Wiedeń, H. Europejski.
Scheinkönigowa P. Z., Warszawa, Bohdanówka.
Szafir Gitla, Łódź, Dworek.
Szurmanówna Ema, Cieszyn, Szpital Klimat.
Szurpiła Leon, Włocławek, Polic. Dom Zdr.
Szaławkówna Eleonora, Wilno, Czerw. Krzyż.
Szelechow Mikołaj, Warszawa, **Maraton.**
Stolarczyk Józef, Antonów, Szpital Klimat.
Stamirowski Jan, Wilno, Szpital Klimat.
Stelmachniewicz Helena, Brzeziny, Junka.
Sternbach Dr. Edmund, Kraków, Oaza.
Strzelecka Filipina, Warszawa, **Carlton.**
Strassburgerowa Zofja, Łódź, Morskie Oko.
Strawiński Karol z ż., Warszawa, **Januszek.**
Strakaczowa Aniela, Warszawa, Stamary.
Strassberg Józef, Kraków, Mascotte.
Sternberg Franciszka, Kraków, Strzecha.
Starowiejski Marjan, Bratkówka, **Mariolr.**
Stern Erwin, Lwów, Ślimakówka.
Staichowa Stanisława Kraków, Tomkówka.
Steindling Sala, Łańcut, Wanda.
Stoklasso Ludwik, Warszawa, Sanato.
Stachurska Aurela, Poznań, Sanat. Wojskowe.
Streit Ernestyna z s., Katowice, H. Europejski.
Styburski Wiktor, Poznań, Bank Polski.
Tkaczyszynówna Teresa, Lwów, **Warszawianka.**
Tarabuła Jan z ż., Brzeziny Śl., **Przełęcz.**
Tański Stefan, Krotoszyn, Cieślówka.
Tarnowski hr. Władysław z ż., Końskie, **Marilor.**
Terpiłowski Wacław, Kowel, Olimpjada.
Treining Franciszek, Toruń, Kasztelanka.
Trzcińska Helena, Bydgoszcz, Kasztelanka.
Trombalówna Izabella, Rożdzień, Cieszynianka.

(C. d. n.)

Biuro Pośrednictwa Pracy dla akademików

poleca dobrych nauczycieli, pracowników biurowych i wykonuje wszelkie prace biurowe.

Pamiętajcie o naszych akademikach, potrzebujących pobytu w Zakopanem.

ZOFJA EMANOWA

Zakopane, Ogrodowa 6, sklep: Krupówki 20 (dawniej kiosk p. Zubka) poleca własne wyroby ze sukna i ze skóry, jak pantofle, serdaczki, torebki damskie, portfele, teczki itd., odznaczone: **Rządowym medalem srebrnym,** oraz **Wielkim medalem srebrnym na P. W. K. w Poznaniu.** Ponadto wielki wybór wszelkich pamiątek zakopiańskich.

WĘGIEL i KOKS

materjały budowlane

(Cegła, piasek, wapno, cement, dachówki, dreny)

dostarcza

Dom handlowo-komisowy

Jan Sojka i Ska

ZAKOPANE, Krupówki 30, tel. 295.

Hurt i detal.

Pensjonat „Poznanianka"

ZAKOPANE, ulica Ogrodowa, za pocztą.

Wydaje się na miasto obiady smaczne i obfite.

Ceny przystępne.

Dolina Kościeliska,

zginęły 3 kasety fotograficzne 23 lutego. Proszę oddać Ajencja Siemianowskiego.

Porady Radjotechniczne

oraz naprawa aparatów — POGOTOWIE RADJOWE PHILIPSA. **Willa „LIDA"** obok dworca kolejowego.

NASZE PENSJONATY.

„BÓR"

pierwszy pensjonat djetetyczny Dr-owej JÓZEFY KUCZEWSKIEJ pod lekarską opieką D-Ra ANT. KUCZEWSKIEGO ZAKOPANE, ul. Jagiellońska telef. międzymiastowy Nr. 419.

„IRUSIA", Droga do Białego. Komfortowy pensjonat murowany. Cena 10 do 12.50 zł.

— WIELKOPOLANKA —

Pensjonat cały rok otwarty. Pokoje słoneczne — Kuchnia wykwintna. — Ceny przystępne. — Dla rodzin zniżki.

Mimosa

Aktiengesellschaft, Dresden 21

poleca

Sunotyp mało czuły papier chlorobromosrebrowy dający niebiesko-czarną barwę obrazu, najlepszy do prac amatorskich.

Idealny papier do każdego negatywu od najwyraźniejszego do najsłabszego, względnie najbardziej mdłego.

Nabyć można:

1. W składzie przyborów fotograficznych **H. Schabenbeck,** ul. Krupówki 57. Tel. 436.
2. W składzie przyborów fotograficznych **F. Larisch,** ul. Na Rynek.

INFORMATOR

a) Dział adresowy:

Urzędy i instytucje:

Urząd gminny, ul. Krupówki, „Bazar Polski".
Zarząd Uzdrowiska, Rynek.
P. Starosta Powiatowy przyjmuje we wtorki między godz. 10 a 12 przed południem w biurze Zarządu Uzdrowiska.
Komisarjat Pol. Państw., Rynek.
Urząd Parafialny, ul. Krupówki, obok kościoła paraf.
Lekarz klimat., Dr. Mastalerz, Biuro lekarza w Zarządzie Uzdrowiska, Rynek.
Biuro meldunkowe w Zarz. Uzdr., Rynek.
Szpital Klimatyczny, ul. Szpitalna.
Stacja Ratunkowa Zarządu Uzdrowiska w Zakopanem — Szpital Klimatyczny — telef. Nr. 444.
Tatrz. Ochotn. Pogot. Ratunkowe, ul. Krupówki, dworzec P. Tow. Tatrz.
Komenda Garnizonu, Zakopane, w Sanatorjum Wojsk. im. Marsz. J. Piłsudskiego.
Biuro meldunkowe dla osób wojskowych: na Posterunku Żandarmerji — ul. Chramcówki, willa „Wojtuś".
Urząd Pocztowy i Telegraficzny, Krupówki 22.
Dworzec Samochodowy, ul. Krupówki, obok restauracji Karpowicza.
Pol. Towarz. Tatrzańskie, ul. Krupówki, „Dworzec Tatrzański".
Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego, Krupówki, obok dworca Tatrzańskiego.
Dr. Włodzimierz Jasiński, notarjat, Krupówki 39.
Sekretarjat Gremjum Właśc. Pensj., ul. Witkiewicza 1 — godziny urzędowania od 4—6 po południu (16—18). Tel. 308.
Państwowy nadzór lasów tatrzańskich — inż. M. A. Liberak, ul. Chałubińskiego, willa „Liberaków".

Adwokaci:

Dr. I. Krittenstein, ul. Krupówki 39, tel. 343.
Dr. Stanisł. Aulich, Krupówki 45, tel. 447 — naprzeciw M. Oka, za „Bazarem Polskim".
Dr Józef Bulanda, ul. Ogrodowa, Willa „Jaśka" za pocztą, tel. 407.
Dr Józef Diehl, delegat Izby adwokackiej, ul. Sienkiewicza, willa „Chochlik", tel. 417, przyjmuje od 4—6 po południu.
Dr Bertold Fass, ul. Krupówki 27, dom Fr. Bachledy Curusia, tel. 404.
Dr Franciszek Kowalski, Krupówki, dom J. Krzysiaka.
Dr. Stanisław Wierzbicki, ulica Kościuszki, dom B. Rajskiego, tel. 245.

b) Dział ogłoszeniowy:

Apteki:

„Pod Opatrznością Boską", ul. Witkiewicza.
III Apteka, B. Masłowskiego, Chramcówki, tel. 246
Najstarsza Apteka „Pod Białym Orłem", F. Tabeau, Krupówki, obok Trzaski.

Fotograficzne Zakłady:

H. Schabenbeck, Krupówki 57. Tel. 136. Przyjmuje roboty amatorskie. Skład przyborów.

Krawcy:

„Sport", Krupówki 49 (P. Lal i F. Mizia).
Ludw. Willinger, Krupówki 51, w podw., tel. 548.

Towary bławatne:

O. Kretschmer, Krupówki 74.

Galanterja, przybory do szycia i haftu:

Antoni Krzyżak, Krupówki, róg ul. na Rynek.
Mangel Maks, vis a vis Morskiego Oka (obuwie, trykotaże, bielizna, manufaktura), tel. 427.

Pamiątki, zabawki, art. sport.:

Bazar „Pod Góralem", Krupówki 49 (Instrumenty muzyczne).
Pracownia art. rzeźb. T. Wieczorka, ul. Jagiellońska, Willa „Szopenówka".

Rowery, gramofony i płyty.

„Hydropol", Zakopane, Krupówki 74.

Restauracje.

Stan. Karpowicz i Syn, najstarsza, znana ze znakomitej kuchni restauracja, ul. Krupówki.

Opony, smary i akcesorja samochodowe.

„Hydropol", Zakopane, Krupówki 74.

Biura sprzedaży wil i parcel:

T. Siemianowski, obok poczty, tel. 327.
J. Kubiński, Krupówki 27, tel. 397.

Banki:

Bank Podhalański — Spółdzielczy, ul. Krupówki — własny gmach, vis a vis Poczty, tel. 401.

Cena ogłoszeń.

Za wiersz milimetrowy na I-ej stronie 60 gr, w tekście 45 gr, na ostatniej stronie 30 gr. Przy ogłoszeniach serjowych stosowne rabaty.

Prenumerata.

P. T. Prenumeratorów zamiejscowych uprasza się przekazywać prenumeratę przez P. K. O. Kraków, Nr. konta 409.650.

Adres Redakcji i Administracji: Zakopane — Składnica Gremjum pensjonatów, ul. Witkiewicza, **telefon Nr. 581.** — PKO. Kraków Nr. konta 409.650.

Wydawca: Maksymiljan Skibiński, Zakopane. — Redaktor naczelny i odpowiedz.: Dr. Józef Żychoń, Zakopane. Drukarnia Pawła Mitręgi w Cieszynie.